

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:

Amerikoje \$1.50
Kanadoj ir užsienioose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užsienioose \$1.25
Amerikoje 90c

Apie prenumeratą ir kitus klausimus rašyti:
"Keleivis", S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians
in the City of Boston, 50,000 in
New England and about 500,000
in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.

All communications should be
addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 36

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 8 RUGSĖJO-SEPTEMBER, 1915 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 935-W.

Metas XI.

Gardinas jau paimtas. Fridrichštatas ir Luckas taipgi puolė. Ryga pavojuje.

Dauguvos paupiu eina baisi kova; ties Fridrichštatu ir Lenevada vokiečiai pervarė rusus kiton upės pusėn ir paėmė tiltus; rusai deda visas pajegas, kad neleidus vokiečių per Dauguvą. Lietuvoje, tarp Nerio ir Szventupės, Ukmergės pavieta, taipgi siaučia didelis mušis; kol kas, rusai čia ima viršų. Vokiečiai paėmė Varena ir spiečiasi apie Merkynę. Caras tikisi vokiečius da sumušti. Londonas speja, kad Austrija dabar eis Turkijai į pagalbą. Caras pats vadovaus savo kariūmene.

RUSŲ NUOSTOLIAI LABAI BAIŠŲS.

Paimta 14 tvirtovių, vienas milijonas ir 100,000 kareivių ir 2,300 kanuolių.

Beto da 300,000 rusų užmušta bei sužeista ir vis tai nuo gegužės mėnesio.

Berlynas paskelbė oficialę apžvalgą karės su Rusija. Jis apskaito, kad nuo 2 d. gegužės, kada austrai susivieniję su vokiečiais pradėjo bendromis spekomis mušti rusus Galicijoje, iki 1 rugsėjo rusai neteko jau apie 1,400,000 kareivių, 14 tvirtovių, 2,300 kanuolių ir daug kitokių karės daiktų.

Berlyno apžvalga skamba taip: "Generalė karės valdyta praneša, kad pradedant nuo 2 geg. mušio ties Gorlicy, rusų spēkos toj apeliu susidėjo iš apie 1,400,000 reivių. Mušiuose nuo 2 geg. apie 1,100,000 buvo žūję nelaisvėn, o apie 100 užmušta bei sužeisti, kad iš pirmutinių rusų kareivių nieko nelieka. Vietą užėmė kiti. D rusų spēkos, kurios buvo išsiųstos Turkijon, buvo išsiųstos Galicijon ir Len. Tvirtovių garnizonai išimti ir pastatyti austrų-vokiečių spē. Bet visa tai nieko neėjo. Rusai likos išvaryti iš Galicijos, Lenkijos, Kurliandijos ir Lietuvos.

"Keturiolika tvirtovių, tu tarpe keturios didelės ir naujos mados, dabar randasi jau vokiečių ir austrų rankose. Tai nepilnų keturių mėnesių vaisiai."

Vien tik rugpiučio mėnesyje Lietuvoj ir Lenkijoj vokiečiai su austrais paėmė daugiau kaip 2,000 rusų oficerių, 269,839 kareivių, 2,300 kanuolių ir 560 kulkasvaizdžių.

Su Kaunu vokiečiams teko 20,000 rusų belaisvių ir 827 kanuolės. Novogeorgievsko tvirtovė vokiečiai paėmė apie 90,000 belaisvių, tu tarpe 15 generolų ir daugiau kaip 1000 oficerių, o taipgi 1,200 kanuolių, 150 kulkasvaizdžių ir daugybę kitokių daiktų.

Ir šitos skaitlinės dar nėra visai pilnos, sako Berlynas, nes Novogeorgievsko tvirtovė kanuolės ir kulkasvaizdžiai tebėra da ne visai suskaičiuoti, o Kaune paimti kulkasvaizdžiai da ne nepradėti skaičiuoti.

Paimtas tvirtovėse maistas, amunicija, avizor ir kiti tam panašūs daiktai ir negali but pilnai apkainuoti, nes daug to daiktų vokiečiai jau sunaudoję.

GARDINAS PAIMTAS.

TVIRTOVĖ PUOLĖ, BET GARNIZONAS PABĖGO.

Vokiečiai paėmė tik 3,00 belaisvių ir kelias kanuoles.

Gardino tvirtovė, kaip jau buvo tikėtasi, puolė 3 rugsėjo. Bet garnizonas, kaip rodos, bus laiku pabėgęs, nes vokiečiai sakosi paėmę tik 3,000 belaisvių, kelias sunkias kanuoles ir 18 kulkasvaizdžių. Rusai, matyt, persitinkino, kad geriau pabėgti ir išsivežti visas kanuoles, negu laukti, pakol vokiečiai tvirtovę apsupa ir viską paims. Taigi taip dalykams stovint, tvirtovės jau neturi jokios vertės.

UKMERGĖS PAVIETĖ RUSAMS SEKASI.

Petrogradas sako, kad Ukmergės pavieta tarp Nerio ir Szventupės rusams sekasi. Jie artinasi visai prie Ukmergės miesto, o toliau turi savo rankose Švenčionis, Dūkštus ir kitus miestelius. Rugsėjo 1 vakare netoli Švenčionių rusų raiteliai durtuvais išvijo vokiečius ir užėmė du sodžius. Eidami Nerio paupiu rusai atėmė iš vokiečių vieną kanuolę ir kelias skrynias amunicijos.

PAĖMĖ 800 RUSŲ PRIE VILNIAUS.

Rugsėjo 3 d. abiem Vilniaus pusėm rusai ėjo ant vokiečių atakomis. Vokiečiai užpuoliną atrėmė ir 800 rusų paėmė nelaisvėn.

ŽUVO SUBMARINAS, KĄ PASKANDINO "ARABIKĄ."

Nors jau kelios savaitės praslinko, kaip pasazierinis garlaivis "Arabic" paskandinta, tačiau paskandinęs jį submarinas iki šiol da Vokietijon nesugrįžo. Anglų spaudoj buvo pasirodžius žinia, kad tą pačią dieną ir toj pačioj vietoj, kur žuvo "Arabic," buvo paskandintas ir vienas vokiečių submarinas. Paskui buvo sakoma, kad anglai pagavo tą submariną tam tikruose tinkleuose, kuriuose žuvę iš viso jau aipe 50 submarinų. Vokietijos laivyno vyriausybė taipgi mano, kad tas submarinas, kuris paskandino "Arabiką," bus jau žuvęs.

SPAUDŽIA VOKIEČIUS NUO PANEDĖLIO.

Petrogradas praneša: "Praėjusį ketvergą, 26 rugpiučio, Dvinsko ir Panevėžio geležinkelio šiaurėje mes spaudėm vokiečius visu frontu nuo Panedėlio iki Skapiškio."

BRIDGE AT BELGRADE SERBIAN FIELD GUNS

Šis paveikslas viršuje parodo Serbijos sostinę Bielgradą ir tiltą per Dunojaus upę, o apačioje — serbų lauko artileriją. Šiuo metu visi karės žinovai speja, kad sekantis didelis austrų-vokiečių žygis bus bandomas prieš Serbiją. Serbijos pasienyje esą jau sutraukta 350,000 teutonų armija. Šiomis dienomis austrai vėl bombardavo Bielgradą. Serbai, kurie yra pasirengę, mušį bile minuta ir Vengrijos pasienyje turi sutraukę daug spēkų, atsakydami austrams, pradėjo bombarduoti iš toli šaujamų batarėjų per Dunojaus ir Savo upes du Vengrijos miestus: Semliną ir Panskovą. Ant to austrų kanuolės prieš Bielgradą tuojaus nutilo. Sakoma, kad austrai, bombarduodami Bielgradą, norėjo įbauginti gyventojus ir podraug patirti, katroj vietoj yra sustatytos šoninės apšaudymo pakuotės.

Karės žinovai mano, kad teutonai ant syk pradės prieš Serbiją dvi kompanijai: Austrijos armija bandys paimti Bielgradą, kuomet kita milžiniška teutonų armija žengs iš Vengrijos, nuo Orsovos miesto, per Serbijos šiaurę ir Bulgariją, o iš tenai į Turkiją, kad paluosavus spaudimą ant Konstantinopolio.

RYGA PAIMTA.

Iš Stokholmo (Švedijos) pranešama, kad praėjusį penedėlį Petrogradas kilo didelė panika, nes pasklydo žinia, kad Ryga jau puolė ir vokiečiai dabar žengia ant Petrogrado. Bet minėtą žinią ne Berlynas, ne Petrogradas nepatvirtino.

TARP NERIO IR ŠVENTUPĖS EINA DIDELI MUŠIAI.

Petrogradas 4 rugsėjo praneša, kad Lietuvoj, tarp Nerio (Vilijos) ir Szventupės dabar eina dideli mušiai. Rusai čionai laiko vokiečius, kurie veržiasi prie Vilniaus.

FRANCUZAI UŽĖMĖ SIRIJOS SALĄ.

Pereitoj savaitėj francūzų laivynas užėmė Sirijos pakraštįje salą Ruad ir iškėlė tenai Francūzijos vėliavą. Sala turi 3,000 gyventojų, kurie užsiima jureivyste.

RAGINA LATVIUS TVERTI SAVO VAISKĄ.

Dumos atstovu Goldman ir Zalit kviečia "Latvijos sunus" organizuoti latvių šaulių batalionus. Jie valdžios leisti. Oficeriai vien latviai bus. "Latviai! — šaukia jie: — Karo lauke turite jus nukalti tautos likimą ir garbę... Laikas jums kovai su neprieteliu pakeist dalį ir plūgą... Broliai! Ar ne geriau į mušį šokti, negu mardėti beklajojant po svetimą kraštą... Su savo vėliava į mušį stot! — ta teisė latviai įgiję savo patriotizmą, savo tikrumą carui ir Matuskai-Rusijai... Taip šaukia latvių buržuazijos reikalų ginėjai, bet patį nesiskubina eit į tuos batalionus. Panašiai gal sušuks greitai ir ponai Yčiai, Gabriai, Olsauskiai ir musų Draugutis. Dabar kaip tik gera proga savo karingumą parodyt, tautos vardą "išaukštinti."

Taip rašo Škotijos "Rankpelnis."

URUMIJOJ TURKAI IŠSKERDĖ 1,000 KRIKŠČIONIŲ.

Amerikos pasiuntinys praneša iš Teherano (Persijoj), kad Urumijos mieste (taipgi Persijoj) per 5 mėnesius turkų viešpatavimo 1,000 krikščionių tenai buvo išskerdę, o 4,000 mirė nuo ligų. Pirmą tą miestą turkai užėmė rusai. Krikščionių tuomet buvo apie 32,000. Bet prasidėjus karui su Turkija, turkai išiveržė Persijon ir rusai turėjo pasitraukti. Rusai apėjo Urumiją 2 sausio. Turkai viešpatavo tenai 5 mėnesius. Paskui rusai vėl juos išvijo. I tą laiką krikščionių beliko tik 6,500 ir tie visi apipiešti. Kiti išbėgiojo, išmirė nuo ligų arba žuvo skerdynėse.

PASKANDINO 4 TURKŲ TRANSPORTUS.

Praėjusioj savaitėj Turkijos pakraščiuose anglų submarinai paskandino 4 turkų transportus su kareiviais. Visi turkai žuvo.

RUSAI IŠSIVEŽĖ CHOPI- NO ŠIRDĮ.

Chopin (išstark: Šopen) — tai garsaus pianisto ir kompozitoriaus vardas. Jis buvo gimęs Lenkijoj, netoli Varšavos; jo tėvas buvo francūzas, o motina lenkė. Nors jis paskui gyveno Paryžiuje ir jautėsi esąs daugiau francūzu, negu lenku, bet lenkai skaitė jį savo tautiečių ir didžiai jį brangino. Jam numirus, jo širdis buvo įbalzamuota, įdėta brangion skrynion ir nuo 1849 metų laikoma Varšavos Švento Kryžiaus bažnyčioje. Rusai apširdami Varšavą dabar Chopino širdį išsivežė net į Maskvą.

Lietuviams rasit išrodys keista, kad laikoma atskira nuo žmogaus širdis. Bet tai nėra naujiena. Anglų rašytojo Shelley širdis taipgi buvo aptaisyta skrynioj. Kada mirė Škotijos karalius Robert Bruce 1329 metuose, jo širdis taippat buvo išimta ir užbalzamuota.

VOKIEČIAI PAĖMĖ FRIDRICHŠTATĄ.

Pereitoj pėtnyčioj, 3 rugsėjo, Latvijoje vokiečiai šturmu paėmė Fridrichštata, kur rusai atkakliai priešinosi kelias dienas. Fridrichštatas stovi prie Dauguvos, apie 60 varstų nuo Rygos. Kartu su tuo miestu vokiečiai paėmė 57 rusų oficerius, 5325 kareivius ir penkis kulkasvaizdžius. Beto daug rusų buvo užmušta ir daug žuvo Dauguvoj.

RYGA PAVOJUJE.

Didžiausias mušys ant Rusijos žemės dabar eina Latvijoje, kur vokiečiai nori persikelti per Dauguvą, o rusai narsiai jiems priešinasi. Pereitos savaitės pabaigoje vokiečiai paėmė Fridrichštata ir Lenevadą, kurie stovi ant kairiojo Dauguvos kranto, ir rusai buvo pervaryti kiton pusėn. Bet kol kas vokiečiai ant dešiniojo Dauguvos kranto persikelt negalėjo. Jeigu jie persikels, rusai turės apšaudyti Rygą be mušio, nes kitaip vokiečiai juos tenai apsupa.

VOKIEČIAI PAĖMĖ VARENĄ.

Petrogradas praneša, kad netoli Vilniaus vokiečiai paėmė Varėnos miestelį. Vokiečių spēkos esą labai didelės ir labai smarkiai veikia.

VOKIEČIAI SPIEČIASI APIE MERKYNĘ.

Petrogradas sako, kad 3 rugsėjo rusai patyrė, jog apie Merkynę, Vilniaus gubernijoje, spiečiasi didelės vokiečių spēkos.

Austrai paėmė Lucko tvirtovę.

Lucko tvirtovė taipgi puolė. Ją paėmė austrai 1 rugsėjo. Luckas stovi netoli Galicijos rubežiaus ir sudaro su Dubnos ir Rovnos tvirtovėmis fortifikuotą trikampi Austrijos pasienyje. Ir toj linkmėj paskutinėmis dienomis austrai darė kuodidžiausius žygius prieš rusus. Jų tikslu buvo paimti Lucką ir tokiu budu atkirsti rusų armiją, kuri traukia si per Pripeto pelkes, nuo 300,000 rusų, kurie iki šiol vis dar laikėsi rytą Galicijoje. Ir ištikrųjų šitai rusų armijai Galicijoje dabar grėsia didelis pavojus.

Luckas yra Volyniaus gubernijoje, apie 60 anglų mylių nuo Bugo upės. Jis stovi ant didelio geležinkelio kuris eina iš pietų Rusijos į Lietuvos Brastą. Gyventojų Lucko mieste skaitoma apie 25,000. Luckas yra jau dešimta rusų tvirtovė, patekusi į austrų-vokiečių rankas nuo Varšavos puolimo.

Paėmusi Lucką, austrų armija ketina eti ant Kijevo ir Odesos.

I PETROGRADĄ NEPRIIMA PABĖGĖLIŲ.

Rusų laikraščiai praneša, kad i Petrogradą jau nebeprima pabėgėlių. Siunčia juos į Mogiliovo gub. Kartais jų traukiniai stovi po 18 valandų. Laiko juos toli nuo stoties ir žmonės negalę turį but. Kitai priima pabėgėlius turtinguosius, kitaip beturčius.

AUSTRIJA EIS TURKIJAI Į PAGALBĄ.

Londonė gauta žinių, kad vyriausis Austrijos kariūmenės vadas arkikunigaikštis Fridrikas atsisveikino Lietuvos Braste su vokiečių feldmaršalu Mackensenu, nes tu dviejų karvedžių armijos nuo šiol jau persiskyrė. Londonas speja, kad Austrijos armija dabar traukia į pietus ir eis per Serbiją turkams į pagalbą, tuo tarpu gi vokiečiai Rusijoj apsisak ir toliau jau nebeis, bet laikysis tikiai to, ką ligšiol yra užkariavę.

ŽMONĖS NEIMA POPIERIŲ PINIGŲ.

"Rankpelnis" rašo: Jų nenori imti ypatingai tose vietose, kurios laukia vokiečių ateisiant. Vilniuj grąsina pabaudomis iki 3-jų tukstancių rublių tiems, kurie neprisims popierių arba slėps aukšą ir sidabrą. Bankai nuo ryto iki vakaro apšaukti žmonių.

Peržvalga.

KAS BUTŲ, JEI UŽPUL-
TA ŠALIS NESIGIN-
TŲ?

Visi sutinka, jog karė yra praeikimas. Bet kaip tik karė prasideda, ypač apsigynimo karė (o kiekviena karė, syki į prasidėjo, yra apsigynimo karė), didžiūma iš mūsų nemato kitokio išėjimo, kaip tik eit ir muštis. Bet kaip būtų, jei užpulta šalis atsakyty ginties?

Iš patyrimo mes žinom, kad jeigu užpultas asmuo užpuolimui nesipriešina, nors fiziškai ir materialiai jis ir nukentėtų, moralė jo pergalė yra visuomet užtikrinta. Kas būtų, jeigu tuo principu vadovaudamasi valstybė pabandytų užpuolimui nesipriešinti?

Atsakymą į šitą klausimą duoda "Atlantic Monthly" magazina Anglijos rašytojas Bertrand Russell. Jo nuomone, pirmą žmonės įves tarptautinę policiją, negu jie pradės užpuolimams nesipriešinti, taciaus ir šiandien valstybė nesipriešindama nedaugiau nukentėtų, kaip priešindamosi.

Daleiskime, jis sako, kad Anglija paskelbia, jog užpuolikams ji nestatys jokio pasipriešinimo. Daleiskime, kad Vokietijos valdžia tuojaus ir pašoko prie tos progos. Visų pirmiausia, užpuolimas negalėtų surasti švaraus preteksto savo būriams veidui pridengti ir susitiktų dideli pasipriešinimą pačioj Vokietijoje. Prieš tokį užpuolimą užprotestuotų milijonai pažangiujų vokiečių. Jeigu jiems ir nepasisektų užpuolimą sulaukyti, tai visgi nedaug būtų užpuolikams garbės už užkariavimą ramių žmonių. Užkariavimas būtų didelis nužeminimas už lauzimąsi į atviras duris.

Daleiskime, kad Anglijos karalius likos išvartas, parlamentas išvaikytas, o pastatyta prūsų valdininkai. Anglų mažesni valdininkai atsakyty veikti su jais. Nėra abejonės, kad pagazdinimui būtų sušaudyta nemaža žymesnių anglų; bet šiandien šitie senyvi žymūs žmonės karštai ragina kitus eiti karėn, aiškiai tuomi parodydami, kad jie patys jau niekam netinka. Tai gi tuomet ir jie turėtų progą numirti už savo tėvynę. Bet šiaip ar taip, o visus iššaudyt net ir vokiečiai negalėtų, nes tas padaryty jų laimėjimą be naudos. Tai gi, šiaip ar taip, o užmušty tuomet negalėtų būti tiek daug, kiek šiandien.

Jei vokiečiai įvestų mokyklase savo kalbą, anglai tėvai neleistų savo vaikų, bet mokintų juos namie. Šaukiami į vokiečių kariūmenę anglų vyrai neklausytų. Žinoma, vokiečiai galėtų ne vieną užtai sušaudyt. Bet ar šiandien mažai jau nušauta?

Jei vokiečiai pabandyty vesti savo naudai Anglijos fabrikas ar geležinkelius, tuojaus visoj šalyje sustotų kiekvienas ratas. Bet daleiskime, kad vokiečiai uždeda ant Anglijos gyventojų mokesčius. Daleiskime, kad mokesčius prisiema mokėti. Išmintingas žmogus, užpultas plėšiko ir prispirtas prie sienos grasinimu "pinigai arba mirtis", visuomet atiduos savo laikrodėlį. Jis žino, kad laikrodėlį gali gaut kitą, bet kitos gyvasties jis negaus. Jeigu jis galėtų plėšiką net ir persauti, tai ir tuomet šviesaus proto žmogus greičiau sutiks atiduoti savo laikrodėlį, negu susitepti žmogaus krauju savo rankas.

Toks Anglijos užkariavimas gali but bausis tik valdanciai Anglijos luomai. Darbininkų ir beturčių klase nuo to vienok nieko nenukentėtų. Russell aiškina taip:

"Didžiausia suma pinigų, kokią tik vokiečiai galėtų iš Anglijos savo naudai ištraukti, galėtų būti pilna nuoma už žemę ir gamtos turty šaltinius. Kitaip sakant, Anglijos ukininkai už naudingą žemę turėtų mokėti Vokietijos valdžiai nuomą. Bet šiandien Anglijos ukininkai priversti mokėti pilną mokesčių tituluotai ar privilegijuotai Anglijos aristokratijai, arba stambiems žemvaldžiams, kuriuos Anglijos liaudis jau ir pati senai rengiasi nuversti."

Beto, kaip Russell sako, vokiečiai vargiai galėtų išspausti iš Anglijos daugiau mokesčių savo naudai, negu Anglija dabar išspaudžia pati iš savęs ginklams ir nuolatiniam laivyno didinimui, nekalbant jau apie tuos tukstančius jaunų vyrų, kurie šiandien krinta ant karės lauko.

Nesipriešinimas Anglijai lėsuotų milijonus. Bet šalies apgyvinimas lėsuoja taip pat milijonus. Šiandien Anglija išleidžia karės reikalus kas diena po \$15,000,000. O kur nuostoliai dėl prekybos sustojimo, kur žuvė laivai ir žmonės?

Viską smulkiai apskaitavus, apsigynimas pasirodys kur-kas žmonėms pragaištingesnis, negu nesipriešinimas.

Žinoma, sako Russell, viskas priguli nuo to, dėlko žmonės nesipriešina (jeigu taip būtų):

"Jeigu jie nesipriešintų, mokėtu užpuolikams mokesčius arba mirtį iš jų ranku vien tik dėlto, kad jie bijosi kariuoti, tai suprantamas dalykas, kad tuomet jokios garbės jiems negalėtų būti. Tuomet jau vertiau eiti karėn ir mirti kovoj. Bet jeigu jie mokėtu mokesčius arba mirtį su tuo ištikimumu, kad vien tik šitokiu būdu pasaulis gali but išmokintas kiltinės drąsos, negu militariškoji; jeigu jie mirtu ar mokėtu mokesčius tuo tikslu, kad paluosavus pasaulį nuo karių, gyvy pavyzdžiui parodydami, jog geriau yra numirti padam, negu nužudyti kitą, tai tuomet bailiais ju jau negalima vadinti. Mokėtu mokesčius arba numirti dėl tokios idėjos būtų daug didesnė garbė, negu numirti karės lauke. Jie galėtų su pasididžiavimu tuomet sakyti: 'Milijonai nesipriešinimui, bet nė cento žmogžudystei!'"

Bet kodėl tad nė viena šalis nepadarė tokio garbingo žingsnio? Klausia p. Russell ir pats atsako:

"Todėl, kad visi bijosi. Žmonės velia sau geriau eiti būriais ir karė ir žūti tenai tukstančiais, negu stoti po vieną ir mirti už praklinų principą."

AR BUS PASKELBTAS RAPORTAS.

"Naujienose" skaitom šitokią pastabą:

"Indomu žinoti, ar Suv. Valstijų kongresas paskelbs industrialinių santykių komisijos raportą?"

"Raportas suteikia baisybę žinių apie darbininkų padėjimą šioje šalyje. Bet dėlto, kad jisai teisingai nušviečia dalykus, tai jisai yra labai nemalonus kapitalistams. Raporto paskelbimo, žinoma, reikalaus socialistų atstovos kongrese Meyer London. Jeigu gi jo reikalavimas bus atmetas, tai nieko nepalikis daugiau, kaip pasiimti tą darbą ant savęs Socialistų Partijai."

"Toks svarbus dokumentas negali palikti archyvuose." Bet klausimas, kokių būdu Suv. Valstijų kongresas gali tą raportą paskelbti? Juk savo organų kongresas neturi. Tas priguli nuo privatinės kapitalistų spaudos, ar ji skels jį ar ne.

Raporto sutrauka yra jau išsiuntinėta laikraščiams. Ji užima daugiau kaip 130 spausdintų puslapių. Taciaus kapitalistų

laikraščiai paminėjo ją tik keliais žodžiais. Jiems tas nesvarbu, nes ten ne apie jų reikalus kalbama. Darbininkų gi spauda Amerikoje labai silpna, negalės tokį milžinišką raportą perspausdinti.

Tai gi nors raporto sutrauka jau išsiuntinėta ir, nėra abejonės, bus išsiuntinėtas pilnas raportas (jis da neišspausdintas), vienok šalis jo nepamaty.

"BEDIEVIAT" PAŠALPOS LIETUVOJ NEGAUNA. "Naujienos" išspausdino kitą žinomą Lietuvos rašytojos Žemaitės laišką. Pirminiam savo laiške ji nurodė andai, kaip Lietuvos klerikalai užgriebė į savo rankas Lietuvių Draugiją Nukentėjusiems dėl Karės Šelpti, o dabar ji rašo, kaip toji klerikalų valdoma draugija darbuojasi. Klerikalų šeiminkavima verta visuomenei žinoti, todėl paduodam čionai keliatą ištira:

"Lietuvių komiteta (Draugija. Red.) nukentėjusiems nuo karės šelpti, atplėšė į savo nagus (kaip jau žinote), ištempė suvisu ant savo kurlapio. Pradėjo po senovės kaimiškai veikti: labai plačiai išsiplėtė ir labai augstai iškilo. Mat Lietuvių Komiteto gubernatorių garbės nariu, rusų vyskupas taipgi garbės nariu... Tokius šulius priešakyje pastačius, galima mandravoti! Visi tokie didikai, duoda pašalpas, patarimus — begipu veikti, po savam: per geras protekcijas pinigų kiek reikiant. Iš kunigaikštienės Tatjanos komiteto gauna 25 tukstančius i mėnesį; o kiek iš pašalinių aukų, to niekas nežino."

Bet nemanykit, kad tie pinigai teisingai sunaudojami. Daugiausia jų pasiima patys veikėjai už "darbą", nes —

"Sėlimpas labai platus ir augstas, o labiausiai — garšus. Kanceliarija plačiausia su daugybe darbininkų; visų algos didžiausios, už kiekvieną žingsnį ar piršto pamojimą brangiai apmokama." Tuo tarpu gi —

"Čia ant vietos (Suprask: Vilniuje. Red.) pabėgėliai, padėgėliai — gauna pašalpą tik seniai, vaikai ir bobelės, kurios negali darbo dirbti. O tos pašalpos puse ar bent dalį jie atiduoda atgal ant Dievo garbės — mišiu, ekzekviju... Kurie gali uždarbiauti, nieko negauna; tvirtinai vyrai ir moters, kas negavęs darbo, nors badu dvėsk."

Bet klausykit toliau: "Itaištos prieglaudos gimnazijų mokiniams ir mokinėms, kur prižiuriama, kad rytais, vakarais poteriautu, šventadieniais mišiu neapleistu, brostvas dėvėtų... Kas prieglaudas tai disciplinai, gal sau patvoryje sėdėti. Kelionis gimnazistams pabėgėlėms atsakė stačiai, kad — bedievės negaus pašalpos."

Žemaitė pasako mums ir kaip Lietuvos juodvarniai aiškina žmonėms dabartinės karės priežastį:

"Kunigai per pamokslus griaua, šaukia, jog tai 'Dievo rykštė' leista už musu nusidėjimus — bedievyste, niekinimą, nepildymą prisakymu bažnyčios šventos, blogų raštų leidimą arba skaitymą... Na, jie savo naudai ir darbuojasi išsiujuose."

Šitas Žemaitės laiškas aiškiai nušviečia dalykų stovį dabarties Lietuvoje. Jis parodo, kad dabar tenai bailsiai įsigalėjo juodoji spēka — klerikalizmas. Ir ta pavojinga Lietuvos žmonėms spēka išaugo iš Lietuvos nelaimės, užgriebdama į savo rankas šelpimo darbą. Tai gi musų žodis išsipildė. Amerikos lietuvių socialistiškai spauda iš pat pradžio išreiškė Lietuvių Draugijai Nukentėjusiems Šelpti nepasitikėjimą, kaip tik pasigirdo, kad Lietuvos kunigai užgriebė į draugiją į savo jezuitiškas rankas. Ypač "Keleivis" daug apie tai rašė. Šitose skiltise visuomenė buvo nuolatos perspėjama: "Ne-

aukautit klerikalų fondui, nes kiekvienas jūsų centas stiprina juodosios armijos galybę!" Ir tie žodžiai išsipildė.

"Naujienos" teisingai pastebi, kad dabar —

"Kada Lietuva išbris iš kruvinųjų karės pelkių, tai jai reikės vilkti ant savo pečių ne tik tai sunkią karės bėdų naštą, bet ir kietą įsivyravusius kunigijos jungą. Klausimas da: katra tų dviejų blogybių yra aršesnė?"

Ir nuo to jungo Lietuvai jau nelengva bus pasiuluoti. Ji galės sutrupinti ir išluoti iš Lietuvos tik tai naujos revoliucijos banga.

DAR APIE KLERIKALUS.

Visi jau žino, kas yra klerikalai. Musų spaudoj jau nesyki aiškiai buvo prirodyta, kad tais klerikalais yra kunigų partija, kad jos organu yra "Draugas", o o šiojo lekajum — "Katalikas". Bet "Draugas" vis spardosi ir ginčija, kad jis ne klerikalas.

Šitoks užsigynimas savo tikrojo vardo nepatiko jai net "Vienybėi Lietuviniukų", kuri šiaip visame "Draugui" pritaria. Štai kaip ji paskutiniam savo numeryje prabilo:

"Klerikalas litera literon reiškia kunigų partijos narys (clero). Klerikalas, tai pasekėjas tos partijos, kuri stengiasi, kad dvasiškija arba kunigijos kasta ingytų valdžią valstybėje. Arba apskritai sakant, viska ir visur vadovautų dvasiškija."

"Mūs gi klerikalai, ypatingai susisipietusieji apie 'Draugą' ką tik nedaro, kokių priemonių ne griebiasi, kad tik ingauti valdžią, bet mes tos valdžios dar neturime, tai visą kovą susideda tik už vadovavimą. Kam sutverta vyčių organizacija, tai busiamoji — klerikalų kariūmenė. Kam organizuojama klerikaliskon organizacijon darbininkai — tai ingavimui liaudij pamato ant kurio būtų galima pastatyti savo valdžią. Kam norima monopolizuoti kad ir p. šimkų, nuo ko nukentčia aukų rinkimas, kas aiškiai nekatalikiška-nekriščiūniska. — Tai visuomenėje išdirbimas geresnės opinijos."

"Ir po to viso 'Draugas' drista sakyti, kad jis neklerikalas, o tik katalikas. Jei jau jis taip atkakliai tvirtina, kad žemė nėra žemė, medis medžiu, o klerikalas klerikalas, tai mes turime manyti, kad musu klerikalai nori prisiidngti katalikybės skraiste, kas suprantama neišeis katalikybė ant naudos."

Vienam pastarųjų savo numerij "Draugas" da syki užsigina klerikalo vardo, kaip šv. Petras Jėzaus, ir prie tos pat progos išniekina socialistus ir laisvamanus. Todėl "V. L." savo bičiuliui nurodo, kad jau ir tas pats jo užsiginimas aiškiai liudija esant jį klerikalui, nes —

"Ten pasakyta: 'Kas kita arba žmogus be sąžinės — reikiška: jokis laisvamanis neturi sąžinės. Taip koliotis jokis geras katalikas neišdris, tai daro tik klerikalai nužeminimui savo politiškųjų priešu."

Kazin, kada "Draugas" igys tiek pietiškos drąsos, kad prisipažinus, jog jis yra tikras klerikalas?!

LIETUVIAI NETURI KATALIKIŠKO LAIKRAŠČIO.

Šitokia pasaka jau kelintais mėnuo beveik kas nedėdienis kartojama So. Bostone per pamokslus. Ji skelbiama tamsiems lietuviams vietoj Dievo žodžio. Ji prasidėjo beveik nuo to laiko, kaip kun. Kemešis apšleido "Draugą" ir atvažiavęs So. Bostonan pradėjo organizuoti savo laikraštį. Nuo to laiko ir pradėta katalikams kalti į galvas, kad lietuviai neturi katalikiško laikraščio. Netik pamoksluose kunigai taip kalba, bet ir laikraščiuose rašo. Štai paskutiniam "Draugo" nu-

meryje skaitom korespondenciją iš So. Bostono:

"...reikalavimas sveiko dvasios peno nei kiek nemažėjo, bet didinosi ir augo. Katalikai vis labiau pradėjo susiprasti ir reikalas katalikiško laikraščio vis labiau aiškėjo."

Vadinas: Amerikos lietuvių iki šiol katalikiškų laikraščių neturėjo. Rymo Katalikų Susivienijimo leidžiamas "Draugas", kunigų "Pažanga", kun. Miluko "Žvaigždė", kun. Saurasaičio "Šviesa" ir pagaliaus zakristijono Tananevičiaus "Katalikas", tai vis ne-katalikiški laikraščiai. O labai senai da tas pats kun. Žilinskas nuolatos per pamokslus agitavo už tuos laikraščius, o ypač už "Draugą", nes tai esąs geriausias katalikui laikraštis, nes jį leidžianti didžiausia katalikų organizacija.

Šitai mulkinti tamsius žmones, ir tai da katalikybės skraiste prisidengus, reikia turėti ypatingą sąžinę.

"RANKPELNIŠ" TRAUKIAMAS TEISMAN.

"Rankpelnis" praneša, kad kun. Norbutas, "Išvių Draugo" leidėjas ir redaktorius, traukia į teisman. Už ką? "Rankpelnis" savo skaitytojams aiškina taip:

"Jus atmenate incidentą J. Siugždos su kun. Norbuta. Siugžda buvo apskelbtas "Išvių Draugo" No. 7 s. m., kad jis buk po kiek sykių keikdavęs Dievą ir bažnyčią, ir tik tada atsiversdavęs, šaukdamasis Dievą ir kunigą, kaip joja nulaudavę. Siugžda pareikalavo iš kun. Norbuta prirodymų tam: už teisingą prirodymą skyrė 10 svarų. Bet kun. Norbutas nieko į tai neatsakė. Todėl Siugžda "R-nio" No. 16 pavadinio jį melagium ir šmeižiku."

Už tą kun. Norbutas ir kabinėjasi prie "Rankpelnio". "R-nis" yra Škotijos liet. socialistų organas. Adresas: "Rankpelnis," 6 Main st., Bellshill, Scotland.

Apie Hearsto žurnalizmą.

Prie geltonosios spaudos bene tik aršiausiąją vietą užima Hearsto leidžiamie laikraščiai. Jau žinome, kad iš geltonosios žurnalizmo naujoneisprunka nei vienas teisybės žodis pilname savo svarume. Visad jis tampa suterštu. Žinoma, melagystė ir veidmainystė, graži kombinacija, — nēr ką ir besakyti daugiau! Taciaus nei vienas laikraštis, priklausančis prie geltonosios spaudos, taip vaizdžiai nepasirodo moraliskai nusmukusi, kaip kad Hearsto laikraščiai.

Hearsto dienraščiai bando itikti visiems ir visada. Vadinas, nori tarnauti ir ponams ir darbininkams. Rasi, tik todėl šitie laikraščiai vienam savo numeryje, ypač editorialuose, agituoja už darbininkus, o kitame — jau už kapitalistus.

Taciaus pikčiausia Hearsto laikraščių yda yra šita. Jie visada su didžiausiu pagėgimu rašo apie visokių skandalus. Gi asmenis, įveltus į tuos skandalus, veikiausiai, pasmerkia. Žinoma, kad patraukus visuomenės užuojautą ir įgavus daugiau skaitytojų. Vienok, jei tik tie asmenis, ar šio kiui ar kitokiū būdu, tampa išteisintais, tad Hearsto laikraščiai savo editorialuose tikrina visuomenei, buk jie daugiau prisidėjo prie išteisinimo.

Pagaliaus konstantuosiu čia vieną labai nešvarų faktą.

"The New England Socialist" sako:

"Senas 'Kansas City Star' laikraščio reporteris pa-

duoda visuomenei visą istoriją, paliečiančią Hearsto susiršimą su Leo Frank nulinčiavimu. Šitas pasakojimas užima vieną iš geltoniausių ir pikčiausių geltonosios žurnalizmo istorijos puslapių. Nejauku daros pamislis, kaip žmonės breną purvan, kad tik pasipelnis ir pagarsėjus. Pasakojimo teisingumą užtikrina A. B. Mac Donald, kuris buvo parsijustas į Atlantą. Georgia, kad patirti priežastį, kurios dėlei tēnykščiai žmonės tapo pašėlusiai sukiršinti prieš Franką. Jį pasiuntė ten minėtas laikraštis. Ir jis (Mac Donald), viską ištyręs to visko kaltininku perstatė Hearstą, kuris Bostone kalbėjo už Franką (kada Slaton mirties bausmę pakeitė amžinu kalėjimu), o Atlanta savo leidžiamajame laikraštyj "Atlanta Georgian" apkavilino publiką su biaužiausiomis melagystėmis apie Franko kaltumą taip, kad minia buvo gatava nuliniuoti netik Franką, bet ir jo apgynėjus."

Toliaus seka visa istorija, bet, man rodos, neapsimoka ji pakartoti. Užtenka trumpai pasakyti, kad toki laikraščiai, kaip Hearsto, didžiausią paramą duoda tiems, kurie neša Hearstui pelną. Kaip Hearstas gavėtas, kad ir pragaran eiti, by tik pasipelnis, vadinas, su dušia ir kunu atsiduotdoleriui, taip ir jo laikraščiai. Todėl toki laikraščiai darbininkų klesai naudos negali atnešti, priešingai — bledį. Jie savo veidmainiškais editorialais sudemoralizuoja darbininkus ir sulauko juos nuo pažangos. Ir darbo žmonių, perkančių tokius laikraščius, centai prisideda prie palaikymo dabartinės kapitalistiškos sistemos. Vadinas, patys darbininkai leidžia savo centus, kad dar ilgiau palaikius ant savo sprando kapitalistų jungą.

Darbininkai, mums reikia sveikos pamokos, o ne perkoštos per geltonosios žurnalizmo sieta. Tokia pamoka mes galime apturėti iš socialistiškų laikraščių, kurie tik ir ekzistuoja tam, kad suteikus tikras žinias ir sveiką pamoką darbininkų klesai. Ir todėl darbininkai privalo remti savo žurnalizmą, tai yra socialistiškąją laikraštiją.

Broliai, mokinkimės ir pratinkimės simpatizuoti savo draugams, o ne priešams. Duokime moraliską paramą tiems, kurie yra teisingumo idealų reikėjais, o ne tiems, kurie klampuoja veidmainybių pelkėse.

Margeris.

Klerikalbėniamis nesiseka.

Hyde Parko klerikalai surengė prakalbas, kad išplusti socialistus ir gauti šerininų arba nors pruneratorių savo rengiamam kapuciniskam "Darbininkui." Bet iš tų trijų užmanymų vos vienas tenusisekė, ir tai nepilnai, t. y. išplusti socialistus, nes juk klerikalų kalbėtojai tai geriausiai šmeižimo amate ekspertai, taciai socialistus šiaip-taip išplusti jiems pasisekė, bet šerų ir pruneratorių savo "D." negavo nei užkeikto cento, o "Keleivio" socialistai per jų prakalbas užrašė net apie pusę tuzino.

Tai mat, kas pasėjo, o kas vaisius surinko. Klerikalai surengė prakalbas, o socialistai pasinaudojo. Nėgana to, kad klerikalai pasisaukė svetainėn policiją išvartyti socialistus, tai policija bemaž jų pačių neišvarė. Bėda musų špitolininkams!

Raulukas. 30. VIII. 15.

J. Rie
MEILĖ.

Nėra pasaulyj didesnė meilė, kaip žemės prie žmogaus. Musų prigimtoji meilė — drėgnoji žemelė, kai ji mus myli!

Yra moterų didžiai mylinčių savo kudikius ir — labiausia — nenusisekusius.

Kitos myli savo vyrus ir — labiausia girtuoklius ir grubijonus; palaiko jų gyvąją sielą ir tankiai privertė pasigallėti jų asarų.

Abelnai, moteris — prigimtos altruistės, melaširdingosios seseris: jos tveria meilės karalių ant žemės.

Ji pati Žemė teikia joms nepasiekiamos kantiybės pavyzdį ir pataikumą meilei: plėšo ją įvairiais geležiniais irrankiais, drapsto purvais, suverčia visas liekanas ir apverčia visokiomis šiukšlėmis. Žemė visa tai iškenčia ir pakelia ir už visą tą žiaurumą ir panieką linkui jos atsimoka žmogui geru. Labu geros, mylinčios motinos; man kartais išrodo, kad ją iki asarų priveda kiekvienas dasylytėjimas ir dalinimosi su ja visuo-ko žmogaus darbininko.

O, mylimoji — džiaugkis! — Žemė.

Džiaugkis, teikiančioji mums gausybės ir gardumynus...

Džiaugkis, didžiukies mums teikiamomis žydinčiomis gėlėmis!

Džiaugkis, teikiančioji mums kvepiančiuosius aromatus. O, išaugstintoji — džiaugkis!

Džiaugkis skanumo vaisiais mus vaišindama!

Ištvirkusiam, nelabam žmogui tatau pasirodys juokinga. Jis vis breną ir grimsta nedorų geismų bedugnėn. Jo slaptųjų niškų kas nežino... Jis gyver Kaino gudrybėmis.

Bet Žemė tą viską regi žino.

Žemė — tavo motina — atidžiai veda savo žmonių elgimosi suskaitą.

Vargas miestui ir vėtai šaliai, kurioje neareikstų gyvenimas "se nių teisingųjų"...

Tuomet rustybei, ke ir nuožumui nėra ryk. Nejaugi žmogus už likimą Sodomo ir Gorkerueanumo, Pompei Stabijos, Kašo-Miči salų šv. Martininko, I mos, visos Kalabrijo daugybės kitų vietų, lėmės kančiomis apmėsų Žemė pritrukusiai trybės...

Ji baudė žiauriai. Jos katastrofos stebuklingos.

Vis tai stebuklingosios pasaulio pabaigos, kurias Biblija grumodama pranašauja ir baugina žmoniją už ipuolimą nuodėmsna.

Bet mes dar gyvename, reiškia, yra dar šventų žmonių ant žemės!

Tiktai dėlei jų mus Žemė dar gailisi.

Ji mus taip myli!...

Skriskite Dainos...

Skriskite dainos
Iš skausmo nupintos,
Skambėkite švelniosios
Lyrų balsais;
Kilkite dausosna
Džiaugsmo apimtos,
Bangaukite, plaukite
Meilės garsais.
Neškite ilgstančiai
Dvasiai ramybę,
Teikite liaudžiai
Kovoj ištvėrmės;
Kelkit iš snaudulio
Miegančius brolius
Ir kvieskit į kovą
Su burtais nakties.
Jūsų galingi
Akordai laisvieji
Iš prietarų tvano
Žmoniją vaduos;
Išgirdę jų aidą
Vergai skriaudžiamieji
Visi bendrą himną
Kovos uždainuos.
Vardunau.

KORESPONDENCIJOS

ATHOL, MASS.

Fanatizmas neturi nei akių, nei širdies, nei žmogiskų jausmų.

Pas mus žmonės gyvena susimaišę, įvairių pažiūrų, kaip tai: klerikalai, laisvamaniai, socialistai. Laisvamaniai ir socialistai neturi kuo pasigirti, kas vietos gyventojus nustebintų. Kitaip yra su klerikalais-katalikais. Jiems netinka nei vardas klerikalo, bet aklo fanatiko ir krutancio žmogaus be žmoniškų jausmų, t. y. gyvos stovylos vardas jiems tinka. O pas mus tu stovyklą yra gana daug, kur meldžias, kryžiauja, bažnyčiose, laikraščiu skaitytos vejos iš namų. O kad ne, tai patys bėga tarsi nuo baisios epidemijos.

Už savo tą fanatišką vergavimą yra gerbiami kunigo, giriami bažnyčioje, per tai jie nemato nė savo bauriausio darbu, kurį atlieka vardan Dievo, jie nemato per savo akumą, kaip tautos Dievo prisakymus minioja.

Štai keletas pavyzdžių: kelios moterėlės, kurios bijo šviesos, Sv. Onos draugijos narės, 3 d. rugpjūčio nuėjo malkų vogti į Diamond Match Co. Sargą pamačiusios bėgo skersai geležinkelio ir vieną trukis parmušė ant žemės, įlauzdamas 3 šonkaulius ir nuplaidamas kairiąją koją, kuri ir pasimirė Greenfield'o ligonbuty.

Mat, socialistus keikia, kad jie nori žmonių būti pagerinti, ir sako, "Dievo nebijo". Juk Dievas pasakė: "sekmas nevogk," bet vargšai nesusipranta, kad kapitalizmo tvarka priverčia Dievo prisakymus suminti.

Šmis dienomis apsidėdė tulči—uskai, tikrų brolių jūrai ir buvo ne bile. Koki šudiniai katalikai, bet eida kas savaitę išpažinties norėjo dar imti koki tena "nekaltybės" šliubą, bet knigas nedavė, tai ėmė nors etnyčios dienoje, kaip atinimą Kristaus "mukos."

Na, r jie mato per savo aklą fanatizmą, kad min-džioja Dievo prisakymus? Juk Divas prisakė: "dešimtas egeisk moteries ar-timo tao." Ar sesuo pir-mos kaitos nėra artimas?

O štai ir vėl katalikiško fanatiko žiedas, kuris pra-lėdo 19 l. rugpjūčio, Dia-mond Match Co. dirbtuvė. Tenai dfrbo R. K. ir P. D. abu švogrių, blaivininkų, parapijoni. Dirbo nuo die-nų už molestį \$1.50 už 10 val. darbo. R. K. taip plė-davo tamė darbe, kad ir varda turėjo "katalikiško mulo." Bet P. D. buvo silpne-snis, ir neglėjo taip dirbti, tai R. K. "pamokino": da-vė į galvą su lentgalu 20 apie 30 ilgio. P. D. kri-colių storio, 4-rių pločio ir to ant žemės: pašaukus gy-dytoją pasiekė atgaivinti, bet šnekėti nesneka, guli dar livoj. R. K. kompani-jos superintendentas Rice išvijo iš dirbtuvės, neduoda-mas nei žodžio pratariti, tik iškeikdamas už tokį gyvu-lišką darbą. Policistai pra-dėjo įjėškoti R. K.: sako, stovis po kaucija, kol D. su-gis, ar mirs.

Bet kas tas R. K. bu-vo? Gi žvaigždė Atholio katalikų, parapijos kolek-torius, vyčių generolas, Šv. Kazimiero Karal. Piln. Blai-vininkų pirmininkas, na-rys kunigo sutvertosios draugijos švento "Frankio" ir 2-ju "Draugų" skaityto-jas, nes išgirdęs, kad katali-ku spauda žiopčioja, užsira-

šė sau ir moterei "Draugų," kad išgelbėjus tą laikraštį nuo bankruto.

Bet kas juos tokiais pada-rė? — kunigas! nes jis kas šventą dieną ir prastą vakarą kala ir kala į galvą kaip reikia gyventi, ne-susidėti su bedieviais, ir dirbti, nes aiškiai pasakė: "darbas yra atgaila už grie-kus, ar savus, ar tėvų, ir mes turim darbo nebijoti, bet dirbti, nes visi dirba, tik cecilikai nori sumažinti dar-bą ir vesti žmones prie iš-tvirkimo."

Bet, negana to, ką pats keikias, dar pasikvietė koki ten vyčių redaktorių iš Worcesterio, Al. Račkų. Tas vargo bernelis jau antras mėnuo kaip vargsta kunigų labui. Turi šnipinėti po žmones, rašyti į "Draugų" nebutus daiktus, Marijonai padėti grindis išmazgoti, "tėvelių" čeverkykus "nušai-nyti." Sykiu ir "Vyčius" reikia mokinti civilizacijos.

Rugpjūčio 15 d. lošė koki ten "farsą," tai vyčiai ir pa-tį generolą Račkų svaidė obuoliais ant pagrindų. Rei-škia, lavinas į generolą cie-liuoti obuoliais, o į bedievi, žinoma, pataikys ir su ak-meniu.

Į vyčių armiją dabar at-barskėjo keliatas naujų sen-mergių iš Worcester, Mass., ir Hartford, Conn. Viena jau ir "veikė" 15 d. rugp. buvo išbėgusi beveik "Jie-vos kostiume" publikai pa-sirodyti, bet išgirdus bausių juoką — spruko atgal. Pu-blikai buvo gražių "fonių."

PARAPIJONAS.

LA PORTE, IND.

Skaitant lietuvių laikra-šius, o ypač "Keleivį," mato-si iš visur žinių apie lietu-vių gyvenimą ir jų elgimo-si, iš musų-gi miesto tik į metus sykį pamatai kokią žinutę ir tą, dažniausia, me-lagingą.

Lietuvių čia gyvena ke-letas šeimynų ir keliolika pavienių ypatų. Nėra kam ši bureli lietuvių suorgani-zuoti. Sutvėrus kokią kuo-pelę ar draugiją vis tik ga-lėtume ir mes drauge su pažangiaja visuomene pro-gresuoti.

Dabar-gi, nesant kiltesnio jaunimo dvasiai veiksmo, veikiama šiaip: sudeda vai-kiniai subatvakryje po 50c., nuperka bakutę alaus, pri-perka degtinės ir geria, kol apsvaigsta; neretai ir muš-tynių iškyla. Taip neseniai vieną iš kitur atvykusį vai-kiną sumušė gatvėje supuo-lė devyni peštukai ir paskui gydrėsi: "Jei butų, esą, neat-siprašęs, butume da dau-giau mušę."

Labai negražu jaunimui taip žemai elgties!

Darbai pas mus visai silp-nai stovi, vos dešimtas nuo-šimtis žmonių dirba.

M. Kečabob.

LOWELL, MASS.

Atsigulė ant kudio ir užtroškino.

Tulų katalikų šeimynoj moterė pagimdė kudikį, ku-ris svėrė 14 svarų: kudikis buvo sveikas ir stiprus.

Tėvai tuojaus iškėlė kri-kštynas, kuriose susirinkę gi-minės gėrė ir užė, kol visi apsvaigo. Kudikio motina taip-pat buvo nugirdyta ir to pasekmės štai kokios: iš-ėjus svečiams, motina pasi-guldė kudikį prie savęs ir užmigo. Budama neblai-viam padėjime nejuoto, kaip atsigulė ant kudio, kurį ir užtroškino — užspaudė.

Atsilankęs rytmetįj kai-mynas rado visą šeimyną miegančią. Priėjus prie mo-tinos pamatė kudikį po mo-tinos krutine — kudikis jau buvo miręs.

V. Blažonis.

MONTELLO, MASS.

Apie kunigų politiką turi but kalbama. Kunigas šmeižia pirmieivius. Ex-socijalistai "avinų aba-ze."

Tuli neįsigilinę į dalyką sako, kad Montello kores-pondentai rašydami apie kuniginių veikimą tik išgar-sina juos. Aš su tuo išvedi-mu nesutinku ir turiu pasa-kyti: "Ne tas yra žinantis, kuris pamatęs ylą iš maišo išlindusią pasakys, kad yla, o tas žinantis, kuris esančią maiše ylą pasakys, kad tai yla ir ji išlįs iš maišo." Taip-gi korespondentai žino, jog kuniginių klerikalų veiki-mas yra blėdingas drbinin-kams, o jų prakalbos yra rengiamos šmeižimui soci-jalistų ir jų spaudos.

Nemažai randasi be savo pažvalgų žmonių, kurie iš-girdę kunigų žinių skelbia-mus apie socialistus iš-mislus palaiko juos už tei-sybę. Ot, čia koresponden-tų jau ir yra pareiga teisy-bės faktais nurodyti kleri-kalų klaidas ir begėdiškas melagystes žmonių akyse.

Aš pats tankiai pabriežiū apie vietos dušių ganytojus, kaip jie organizuoja į aba-za tamsiąją liaudį; aviny-cioj (bažnyčioj) iškloja socialistus "piemenimis" ir t.t., o paklusnius avinus išgria, rengia "prakalbas," aiškiau sakant, pliovones.

Paminėsiu jų "prakalbas" ir 13 liepos. Pavyzdin, kun. Jakaitis sakė: "Keleivis" daro girtuoklius! Kur-gėda, taip kalbėti publikoj? "Keleivis" visuomet kovoja prieš girtuoklybę: jame til-psta nuolat straipsnių prieš girtuoklybę; knygtė išlei-do "Alkoholis ir Kudikiai," kurioj gana aiškiai nurodo blėdingumą girtuoklystės. "Kel." red. S. Michelonas Montelloj keliatą kartų kal-bėjo apie blogas girtybės pasekmes. O kunigai dris-ta taip besąžiniškai meluo-ti! Todėl, montelliečiai, lai-kas jau suprasti, kas tai per pauksčiai, tie tamsybės apa-štalai...

Vietos dušių ganytojas 29 gegužės paskelbė "Brockton Times" šitoki dalyką: "kurie lietuviai priklauso į parapiją, tai tie gražiai gy-vena, o kurie ne, tie girtuo-kliauja, pešasi" ir t.t.

Ir kam taip juodinti pro-gresyviškesnius lietuvių, svetimtaučių spaudoj? Ir da su parapijonų atliktais juodais darbeliais. Toks pa-zinimas pirmieivius as-menų yra negražus, nes ne-teisingas. Kad daugiau gir-tuokliauja parapijonis, tai va faktas: J. R. už alaus pardavinėjimą teismas nu-baudė užsimokėti \$75.00; bažnyčios sargas P. R. už girtavimą ir peštnes sėdė-jos cypėje; P. S. — "kaziu-kas," girtas per langą iš-krito; taip vadinamas didy-sis parapijonų "Džiovas" kortom lošiant, užkluptas policijos, išsoko per langą ir sunkiai susižeidė. Jie vi-si yra tikri katalikai. Pri-rinkčiau ir daugiau faktų, tik gaila laikrastyje vietos.

Tai matote, kaip šmeižia kunigai apsišvietusius žmo-nes.

Jų plauko žmonės atliki-nėja žeminančius lietuvių vardą darbus, o kunigai dri-šta meluoti viešai svetim-taučių spaudoj, kad tą daro pirmieiviai! Kaipgi tad nera-šyti ir nekalbėti apie tokią kunigų politiką! Mat, tok-i-sai pirmieivius šmeižimas avinų abazą didina. Netik tamsunėliai spiečias į jį, bet ir vadinami "laisvamaniai" ir šiaudiniai socialistai.

Štai vietos socialistų kuo-pos narys, buvęs da ir ly-deris A. B., o dabar ex-soci-jalistas, savo 5 metų vaiką krikštijo bažnyčioj. Tai to-

dėl, kad jo brolis S. B. (irgi ex-socijalistas) žada mokin-tis kuniginio amato.

H. S. prašė kuopą, kad su-laikytų "Kovą," nes pati, kaip tik pamato socialistišką laikraštį, tuoj įgaunant pykčio ligą. H. S. dabar apledo kuopą.

K. U., 2 metu atgal ėmė civiliską šliubą, o dabar kri-kštijo vaiką pas kunigų. Sykį užklausiū juos, ko-dėl taip žemai nupuolė? At-sakė, buk pačios to reika-lauja ir netobulų ypatų rei-kalavimai reikia išpildyti. Ne, vyručiai, netobulos ypa-tos reika tobulinti, jas pa-mokinti, o ne pildyti jų rei-kalavimus.

Yra ir daugiau ex-socija-listų; tuli varo agitaciją prieš socializmą. Well—"broliai," laimingos keli-nės į avinų abazą. Bet atsi-minkit, kad mindžiojat tą brangią idėją — socializ-mą, kuris kiekvienam dar-bininkui nušluostus kruvi-nas ašaras ir paluosuos iš sunkiai varžančių retėžių!

P. A. Vizbaras.

SPRINGFIELD, ILL.

Lietuviškų Draugijų Kon-vencija.

Rugpjūčio 15 d. įvyko vie-tos lietuvių draugijų kon-vencija. Dalyvavo šios drau-gijos: "Lietuvių Vienybės Dr-ja," "Lietuvių Progre-syviskas Kliubas," "Lietu-vių Ukėsų Kliubas," "LSS. 29 kuopa," "Lietuvių Ukėsų Dr-ja" ir "Lietuvos Sunų Dr-ja." Tvarkos vedėju bu-vo Kaz. Airišiunas, sekre-toriai: V. Černauskas ir St. Janarauskas. Prasidėjus se-sijoms, pirmiausia buvo iš-duotas raportas draugijų užlaikomo Viešojo Knyg-no komiteto sekretoriaus S. Janarausko ir kasieriaus J. Zvingilo.

Iš komiteto raportų patir-ta, kad V. Knygynas randa-si geram stovyje. Draugi-jos savo Knygyną užlaiko ir tvarko bendromis lėšo-mis.

Knygyną prižiūri kiek-viena draugija iš eilės po 1 mėnesį laiko, potam kita ir t.t.

Sutaisyti Knygynui ista-tus, išrinkta komitetas iš 3 ypatų: V. Černausko, St. Janarausko ir S. Rusaicio.

Sekanti nutarimai buvo šie: 1. bendromis draugijų jėgomis surengti paminėji-mą 10 metų Rusijos revo-lucijos. Apvaikščiojant re-volucijos sukaktuves, pa-kviesti iš kitur gerą kalbė-toją.

2. Nutarta pakviesti kal-bėtoju M. Mockų ant visos savaitės.

3. Nutarta visoms draugi-joms prisilaikyti tvarkos rengime vakarų, kad neu-kenkti vieni kitiems.

4. Nutarta visoms draugi-joms tartis kaip panaikinti išgyvenusią madą pirkti nuo bosų darbus ir "fundy-ti" jiems.

Tuli draugai išsireiškė, kad už geresnį darbą, jau reikia mokėti po \$50 ir dau-giau. Esama jau net tokių žmonių, kad prileidžia su-tiekėjusius mainų bosus prie savo moterų. Vyras sau išsina su katiluku neva alaus parsinešti, o moterei liepia boso gyvuliškus jaus-mus užganėdinti už žadama geresnį darbą. Istiesų, tai yra daugiau, negu biau-ru. Susipratę darbininkai apie tai kalbasi: Kas bus toliau. Argi ir vėl sugrįžt tamsų vergijos laikai. Į tokius ne-paprastus dalykus reiktų ir kitų miestų draugijoms atkreipti atidą ir stengtis bendrai veikti, kad panai-kinti šitą biau-ru paprotį.

5. Apkalbėta lietuviški lat-kaščiai. Nupeikta tautiš-kai-klerikalai: "Vien. Lie-tuvninkų," "Ka-kas," "Dr-gas," lapelis "Am. Lietuva"

ir kiti jiems panašūs, ku-rie savo špaltose vien tik melus, šmeižimus ir judoši-kas provokacijas skleidžia tarpe lietuviškos visuome-nės. Vietoje savo tautie-čius pamokinti ką nors ap-šviestiesnio, prakildesnio, jie piškina apie pramanytas "raudonrankių" draugijas insinucijas. Prieš tokius laikraščius išnešta papeiki-mo rezoliucija.

6. Po 6 mėnesių nutarta vėl laikyti vietinių draugi-jų konvencija. Viršininkais draugijų ir Knygyno ant sekančių 6 mėnesių išrink-ta: pirm. — Jonas Raulinai-tis, sekr. — St. Janaraus-kas, kasierium — Al. Misiu-kevičia.

V. Černiauskas.

WEST LYNN, MASS.

Rugpjūčio 29, Lietuvių Knygynas surengė prakal-bas. Kalbėjo M. Dusevičius iš Worcester, Mass. Kalbė-jos dvejose atvejuose, te-mose: "Europos žmonių skerdynė" ir "20 šimtmečio progresas."

Publikos prisirinko pažy-mėtinai mažai. O gal dėl-to, kad toje pačioje svetai-nėje atsisbuvo ir vestuvės. Knygyno prisirašė keletas naujų narių. Atsilankiusie-ji išsinešė gerų išpuzdžių.

Lipčius.

KULPMONT, PA.

Nors Kulpmonte abelnai gyventojų priskaitoma virš penkių tukstančių, bet fa-brikos, kur moteris arba merginos butų galėję dir-bti, iki šiol jokios čion nebu-vo. Visos merginos gyve-nančios, taip sakant, savy-tovai — iki šiol turėjo kas rytas ir vakaras važinėti į Shamokin bei Mt. Carmel, Pa., dirbtuves ir ten uždar-biauti.

Nepoilgo ir vietos mergi-nos susilauks savo mieste moterų darbo. J. H. & C. K. Eagle ka tik dabar pada-rė sutartį su kontraktoriu, kuris statys čia fabriką — "Silk Mills."

Triksas.

PAPEIKIMO REZOLIUCIJOS.

Tautiškiems šmeižikams.

"Laisvės" draugų, L. Pru-seikos ir J. Neviacko šmei-žikus iš "Vien. Lietuvninkų" ir "Ka-ko" abazų pa-smerkę jau didesnė dalis progresyviskosios darbinin-kų visuomenės.

Štai prieš mus guli visas glėbis protestų ir papeikimo rezoliucijų "Vienybėi Lie-tuvninkų" ir Co. iš Spring-field, Ill., kur pasirašęs Lie-tuviškų Draugijų Konven-cijos komitetas: Kazys Airišiunas (pirm.), V. Černauskas ir Stasys Janarauskas (sekretoriai) išneša papei-kimo rezoliuciją sekančių draugijų vardu: Lietuvos Sunų ir Lietuvių Ukėsų Dr-ju, Lietuvių Ukėsų Kliubo, Lietuvių Progresyvisko Kliubo, Liet. Dr-jos "Vieny-bė" ir LSS. 29 kp.

Iš Jersey City prisuntę papeikimo rezoliuciją D. L. K. Algirdo Dr-ja (pasirašo St. Yankauskas, J. B. Pa-serpskis ir P. Vosylius). LSS. 26 kp. iš Westville, Ill. (pasirašo: K. Kačiūšis, J. Zaveckas ir Pr. Jočionis) ir kiti.

Šitie faktai parodo, kad visuomenė moka atskirti pelus nuo grūdų ir nors gu-driausia sutaisytomis insi-nuacijomis progreso priešai neįstengia apšmeižti kovo-jančius už laisvės ir broly-bės idealus veikėjus ir savo juodais išmislais tik patįs save kompromituoja, kol jiems visuomenė netekusi kantrybės nesusuks trauk-ties iš kelio.

BRIGHTON, MASS.

Viešas atsiprašymas.

Šiuomi viešai atsiprašau Juozo Matuzo, jo žmonos ir Jono Treinavičiaus už pa-leistus mano ant jų šmeiži-mus.

Šmeižimai kilo iš priežas-ties, kad savo 7 metų am-žiaus sunų turėjau krikšty-ti antru sykiu dėlei padary-tos anglų katalikų kunigo iš Allston, Mass., klaidos.

Priėjus reikalui išsiimti metriką iš viršminėtos baž-nyčios mano sunui, kunigai nesurado inrašyta į metri-kų knygas, tai ir suverčiau visą bėdą ant kumų: Juozo Matuzo, jo moteries ir per-šnekėtojo Jono Treinavi-čiaus, (nes jie visi yra lai-svų pažiūrų), buk jie išne-šę mano sunų krikštų, pa-nešioję gatvėmis, parnešę pasakė, jog apkrikštijo var-du "Vytautas"; o tokią šne-kiją paleidus radau ir prita-rėjų, kurie padavė rodą kri-kštų išnauro, ką ir pada-riau toj pačioje bažnyčioj antru kartu pakrikštydama vaiką vardu "Justinas," ku-mais buvo Dom. Mieskaus-kis su savo motere.

Pirmieji kumai liko tuo-mi labai įžeisti ir apieisti neteisingomis kalbomis — neužtylėjo, bet surado ku-nigą McNamara, kuris tą vaiką buvo krikštijęs pirma kartą ir kunigas atsiprašęs kumų už padarytą jo klai-dą, išdavė paliudijimą ar-ba metriką pirmojo krikšto vardu "Vytautas" ir pasakė, jog pirmasis krikštas pasi-lieka ant visados, ir panai-kino metriką antrojo krikšto. Už tas šmeižiančias kal-bas, kurios buvo mano pa-leistos ant pirmųjų kumų, įvykus bažnyčios klaidai, dabar ir atsiprašau minėtas ypatas, kurių garbė tapo įžeista, idant teiktusi man atleisti.

Vytauto motina,

Ona Blandukaitė.

MINERSVILLE, PA.

"Blaivininkai."

Neseniai įvykusian Blaivi-ninkų seimam pribuvo apie 12 kunigų, keli zakristijo-nai ir apie tiek gaspadinių. Svarbiausius nutarimas yra: laikytis nuo girtybės, kad niekas nematyty, nematant, esą, galima ir įkausti, taip panašiai kaip kad kunigai daro: jų klebonijų sklepai užversti gerimais, bet jų niekas girtų nemato.

Tą pačią dieną blaivinin-kų suvažiavime vietos kuni-gui kaštavo "blaivininkų" vaisės \$200.00. O susirinkę buvo vos 12 vyrų ir apie tiek moterų. Aišku, kad tai šampanas srovėmis gau-siai liejosi.

O buvo suvažiavę tarties apie blaivybę!

Liucipieris.

HARTFORD, CONN.

Čia atsibastė, rugpjūčio 22 d., žinomas jau "Kelei-vio" skaitytojams keikunas, klerikas J. Juškaitis iš Bro-cktono sakyti "vyčiams" prakalbų. Prakalbas sakė, kad su kitu klieriku J. Petraičiu. Nuo bado, maro ugnies ir karės ir nuo to-kių nesubrendėlių prakalbų — išgelbėk mus Viešpatie.

Keikėsi, pludosi, sapalojo visokias nesąmones ir, ga-lop, pasirodė visai publikai nežiniliu. Juškaitis, pasi-rodė, nežino nė kur koki lie-tuvių laikraščiai išsina.

"Laisvė" sakė išeinanti Chi-cagoje!

Ir da, sako, lauk tu, žmo-gel, kad toki ubagai dvasios nedemoralizuotų minių.

J. K.

Gerbiamieji "Keleivio" skaitytojai! Platinkit "Ke-leivį," kaip darbininkų lai-krastį.

Kas mums rašoma.

Rockford, Ill.— 15 rug-pjičio civiliskai apsidėdė drg. P. Čekaitis su p-le M. Stlgiute. Tai retas mus kolonijoj atsitikimas. Iki šiol musų laisvieji susiže-duodavo vien pas Romos agentus.

Neseniai bažnytinį šliubą ėmė vienas socialistas, bu-vęs savo laiku dagi Socialist Party'jos organizatorium. Nekurie Rockfordo sociali-stai tuomi pasipiktino ir net karšti ginčai buvo iškile. Radosi tokių, kurie mėgino išteisinti imančius bažny-čioje šliubą laisvamanius.

Mano-gi nuomone, šelpiantie bažnytinį trusą lai-svamanių užsitarinauja nuo pažangiųjų darbininkų pa-smerkimą. Toki žmonės nesupranta savo idėjos.

Pr. Ilgunėlis.

W. Pullman, Ill.— Šv. Pe-tro ir Povilo parapijinėj svetainėj rugpjūčio 16 d. įvyko mobilizacija naujokų į "lietuvišką vaiską." Susi-rinkę "glaunieji" "vyčių" generolai drožė busiantiems "karžygiams" spyčius. Vien-as jų kalbėjo apie Francu-zijos revoliuciją, Vokietijos krikščionybę ir "Vyčius," kitas apie reikalą "vyčiams" mokintis nuo socialistų, o trečias — Dievas jį žino, a-pie ką jis kalbėjo. Šis pas-tarasis pasižymėjo kinkų drebėjimu. Skundėsi ir ei-manavo, kad socialistai ge-rai organizuoti, moka savo literatūrą platinti, klerika-liškų-gi laikraščių niekas nenoris skaityti ir jie visai smunka nuo koto. Juk tei-sybė pasakė, ar-gi ne? Bu-vo ir užsipuldinėjimų ant socialistiškos spaudos; be-to, žinoma, klerikalaiški "spykeriai" niekur neapsi-eina.

Man gaila tų jaunuolių, kurie pateko į "vyčių" lage-rus prietarų sukurin.

Akyva, kaip ši "mobiliza-cija" užbaigta: kunigas už-lipęs ant pagrindų paliepė visiems "vyčiams" persižeg-noti ir uždavė poteries, bet užką tie poteriai, nepasakė. Tuli "vyčiai" dabar meldžia-si už savo generolų sveika-tą.

Vytis.

Ansonia, Conn.— Pabai-goje liepos LSS 186 kp. su-rengė gatvėje prakalbas. Kalbėjo drg. J. Jukelis iš New Yorko net 3-jose te-mose.

Antros prakalbos gatvėje buvo surengtos 21 rugpi-čio. Kalbėjo drg. Staliorai-tis iš Wallingford, Conn., temoje: "Socializmas ir ku-omi jis yra."

Rugpjūčio 8 d. buvo su-rengtas I-mo rajono pikni-kas. Piknikan suvažiavo skaitlingas burelis sąjun-giečių iš visos apylinkės. Drgg. Žilinskas ir Staliorai-tis pasakė po prakalbą. Dai-navo net keli chorai; gaila tik, kad piknikui kiek už-kenkė lietus.

Rugpjūčio 15 buvo tarp-tautiškas visų tautų socia-listų piknikas, kuriam žmo-nės labai simpatizavo.

Čia ekzistuoja keletas draugijų, bet jų pasirodo vis permaža. Girdėti, nori-ma sutvert laisvamanių kuo-pa. Užnamymas yra pagir-tinas, nes laisvų žmonių daugybė yra, kurie be savo organizacijos šliejasi prie parapijos. Laisvų kapinių čia taip-pat truksta; mirus laisvamanių prisiaina mal-dauti airių "jagamaičių," kad už pinigų malonę da-rytų.

Darbai, kaip Ansonioj, taip ir apylinkėse eina ne-blogai. Ir naujienas pavyksta kartais darbo surasti.

J. Bieliauskas.

Mokslas ir išradimai.

PRIRODYMAS, KAD ŽMOGUS YRA IŠSIVYSTĘS IŠ ŽEMESNIŲ GYVUNŲ.

Ne vienas jau girdėjo, kad žmogus yra išsivystęs iš žemesnių gyvūnų, bet kaip taisyklė prirodyti, ne kiekvienas galėtų. Taigi paduodam čionai kelią faktų, kurie patvirtina ir atkakliausią fanatiką, kad tikrųjų taip yra.

Otto Schoetensack rado nesenai suakmenėjusį žmogaus žandą. Nuoseklūs tyrimai parodė, kad tai žandą pirmutinio žmogaus. Pagal to kaulo konstrukciją liko pastatytas ir čielas žmogus.

Mokslininkai svarstė šį žandą iš visų galimų atžvilgių. Jie apskaičiavo jo raumenų spėką, kuri būtina buvo reikalinga tokiam žandui valdyti; didumą jo kaklo ir nugarkaulio, kurie turėjo tą žandą palaikyti; išsiurą jo veido, kokių turėjo jo raumenims atsakyti smegenų stovį, kuris prie tokio veido galėjo būti atsakantis. Tą visą apsvaistę jie išvedė abelą jo kuno sudėjimą ir spėką. Zando sudėjimas ir sunkumas aiškiai liudijo, kad to žmogaus kaktos buvo labai žema, panaši į gorilos kaktą. Toliaus mokslininkai pradėjo tyrinėti jo dantis, ir tie parodė, kuomi tasai žmogus turėjo maitintis.

Tasai žandą buvo iškasas 4 mylios į pietus nuo Heidelbergo, Vokietijoje, 80 pėdų žemės gilumoje. Ap linkui ir ant viršaus to žando rasta daugybė augmenų ir gyvūnų liekanų, kurie gyveno da pirm ledų gadinės Europoje. Tas faktas jau aiškiai parodo, kad šis žmogus gyveno da prieš ledų gadinę.

Netoli jo buvo tokių gyvūnų liekanos, kaip išnykusios veislės milžiniškas liutas, pirmutinis šuo, urvinė meška, seniausios veislės elnis, primityviškas stumbras, pirmutinis arklis ir raganosis.

Jau vien tik šitos liekanos daug kalba apie pirmutinio žmogaus gyvenimą. Paveizdan, elnio tenai buvimas parodo, kad šis žmogus gyveno labai žiauriam klimatem. Kiti kaulai vėl sako, kad jis gyveno tarp baisių žvėrių, su kuriais jis turėjo kovoti. Jis gyveno tuomet da urve ir turėjo apsaugoti nuo tų žvėrių, kurie jį ieškojo tokios pat prieigalaudos, kaip ir jis.

Arklis ir raganosis priklauso prie plioceno gadinės, t. y. tos gadinės, kuri prasidėjo tuoju susiformavus dabartiniam mūsų žemės paviršiui. Todėl apskaitoma, kad jis gyveno daug pirmiau, negu 200,000 metų atgal.

Aplinkybės, kuriose tasai Heidelbergo žmogus buvo atrastas, irgi aiškiai kalba, kad jis buvo pirmučiausių žmogumi ant žemės. Jis gyveno sykiu su išnykusiais gyvūnais. Jis stovį daug žemiau už taip vadinamą neanderthalinį žmogų ir kitus, kuriuos mokslas skaito taipgi primityviškais. Tačiau jis yra jau tobulėnis už tą pitekanthropusą, kuris buvo iškastas ant salos Java. O reikia žinoti, kad tasai pitekanthropus da nebuvo tikru žmogumi, bet sutvėrimu tarpe žmogaus ir beždžionės — sutvėrimu, kuris negalėjo da kalbėti.

Bet grįžkim vėl prie to žando. Nuo smakro iki tai vietai, kur susijungia su galvos kiaušu, jis turi 6/4 colio ilgio. Tas reiškia, jog jis yra vieną ketvirtą ilgesnis, negu dabartinio

žmogaus žandą. Tas jau padaro didelį skirtumą. Bet, šis žandą visai neturi apačioje smailaus išsikišimo, kas pas žmogų padaro smakrą. Todėl šis pirmutinis žmogus stovį dideliu žingsniu arčiau prie gyvulių, negu prie dabartinio žmogaus.

Tečiaus jo dantis neužginčijamai parodo, kad jis buvo jau žmogumi, nes jie nē kiek nesiskiria nuo dabartinio žmogaus dantų. Apatiniame jo žande buvo 16 dantų, todėl galima daleisti, kad tiek pat jų buvo ir viršutiniame žande. Ir štai gaunam jau galvą su 32 dantimis. Visi tie dantis buvo stiprūs ir gerai užlaikyti, tik du kruminiai buvo nulaužti. Tokius dantis galima būtų nulaužti grauziant tik ką nors kieto. Ir beabejonės jie nulužo jam grauziant kietus riešutus. Tas jau apšviečia iš dalies jo maistą. Bet jo dantų sistema taipgi puikiai tinka ir mėsiniam maistui, o išmėtyti aplinkui žvėrių arba gyvulių kaulai parodo, kad ištikrųjų jis ir mėsą vartojo. Kaip matot, mokslas suranda, kad tas heidelberginis žmogus maitinosi mėsą, riešutais ir, suprantama, kitokiais vaisiais.

Heidelberginis arba pirmutinis mūsų žmogus negalėjo da ir juoktis. Sunkus ir ilgas jo žandą ir budas, kokių jis turėjo but priiršis prie kaklo, patvirtina tai. Toks priiršimo budas negali kontroliuoti veidinių mezginių, kas būtina reikalinga, kada žmogus išreiškia savo džiaugsmą juoku. Taigi vienos svarbios žmogaus ypatybės pas jį jau nėra — jis nemokėjo juoktis. Beabejonės jis neturėjo ir iš ko juoktis, nes didesnė jo gyvenimo dalis buvo kova su draskanciais žvėrimis. Jis turėjo but nuolatinėje baimėje.

Iš jo žando sudėjimo galima vienok spręsti, kad šis žmogus turėjo jau ant tiek savo veido mezginius išlaikyti, kad galėjo juos kiek valdyti ir daryti jau veido išreiškimus, gal nedaugiau, kaip tik piktumą ir pasigandinimą.

Tokių budu mes lengvai galim pasakyti, kaip pirmutinis žmogus išrodė, apie ką mes sprendžiam pasiremiant jo paties žandą. Jis buvo nepaprastai didelių kaulų ir raumeningas nuo galvos iki kojų. Vaikščiojo jis pasilenkęs, ištiesęs galvą, priešakį ir palenktais palkinkiais. Jo rankos buvo labai ilgos ir stiprios. Kaip žando sunkumas liudija, jis turėjo but labai drūčiai sudėtas krutinėje.

Remianties jo žando sunkumu ir dydžiu, mes drąsiai galim spręsti, kad kiti jo kaulai taipgi turėjo but proporcingai didesni dydžio. Jeigu taip, tai pasvėrę šį žandą mes galim be apsiriktimo daleisti, kad raumeningas tokių kaulų žmogus turėjo sverti apie 225 svarus.

Jis turėjo turėti labai greitą kojas. Ginklo pas jį nebuvo ir jam tankiai prisidėdavo susigauti gyvą daiktą maistui. Kitur jam vėl prisidėdavo bėgti nuo draskančių žvėrių arba kitokių pavojaus. Kad jis taip turėjo gyventi, tai pavyzdžiui mums gali buti ir dabartinė gorila.

Kokie gi buvo popročiai jis yra vieną ketvirtą ilgesnis, negu dabartinio

sakom, kad jis buvo pirmutinio žmogumi, mes turim pripažinti, kad jis gyveno ant žemės jau prieš akmenų gadinės žmogų, kuris jau darėsi šiokių-tokių įrankius iš akmens. Tačiau jo rankose buvo išsidirbęs jau tam tikras gabumas, kurio jo kaimynai-zvėrės negalėjo turėti. Tą patvirtina jau vien tik tas faktas, kad jis galėjo apsiginti nuo daug didesnių ir stipresnių žvėrių. Neturėdamas aštrių dantų ir draskančių nagų, jis buvo priverstas imti į rankas įrankį. Tuo įrankiu buvo kartais sunki šaka, kartais akmuo, kurį į kitą akmenį pasigaladavo.

Pirmutiniam žmogui prisidėdavo kovoti ne vien tik su žvėrimis, bet kartais ir su tokiu pat žmogumi. Pavyzdžiui, rastas ties Heidelbergo žandą turi vienoj vietoj didelį krumplį, kas liudija, jog to vietoj žandą buvo perlauztas, bet sugijęs da pirm žmogaus mirties. Kiekvienas gerai supranta, kad kaulas be priežasties nelužta, ypač toks stiprus žandą, kaip heidelberginio žmogaus. Jis galėjo trukti tik nuo sunkaus smugio. Negalima daleisti, kad žmogus gautų tokį smugį kovodamas su žvėrimis. Jeigu tai būtų žvėries darbas, tai greičiau būtų likę tik ženkli. Taigi nėra abejonės, kad tas žandą lužo kovoj su kitu žmogumi. Kaip sakėm, perlauzti tokį žandą reikėjo labai sunkaus smugio.

Smugis, matomai, buvo duotas pagaliu arba akmeniu. Kova galėjo iškilti už sumedžiotą gyvulį arba naują moterį, nes tik už tokių dalykų daugiausia reikėdavo kovoti. Kova ejo iki mirties. Heidelbergo žmogus vienok nežuvo šitoj kovo, kur jam perlauztas žandą, nes tą liudija faktas, kad tas žandą jam pasukui da suaugo. Jis, matomai, buvo stipresnis už savo priešą, todėl galima daleisti, kad toj kovo žuvo jo priešas.

Svarbiausis pirmutinio žmogaus kovos budas buvo akmenų svaidymas. Paleistas iš stiprios jo rankos sunkus akmuo kartais galėjo užmušti netik paukštį, bet stambesnį gyvūną; kartais jis gi galėjo jam pagelbėti apsiginti nuo užpuoliku. Galėjimas taip mėtyti akmenis buvo tuomet vienintelė jo ypatybė, ką darė jį augštesniu už gyvulius ir kas padėjo jam juos apgalėti.

Kovoje su stambesniais žvėrimis jis vartojo sunkią lazda, nes arti su priešu sutėjęs jos smugis visuomet tikresnis ir tankesnis. Žodžiu, lazda tankiausia buvo vartojama apsigynimui nuo užpuoliku. Eidamas gi ant medžioklės, žmogus imdavo akmenį. Žinoma, šiandien su akmeniu ne ką sumedžiotum, bet nereikia užmiršti, jog pirmutinio žmogaus laikai, tai ne mūsų laikai. Tuomet girti niekas nenaikino; jos augo, kur tik buvo atsakanti dirva. Žvėrių kur kas buvo daugiau ir jie žmogaus nelabai bijojo. Todėl galima daleisti, kad pirmutinis žmogus greičiau galėjo elnį užmušti akmeniu, kaip šiandien išėjęs su geriausiu karabinu.

Namų pas jį irgi nebuvo. Jis gyveno urve arba uoloj kaip ir kiti gyvūnai. Bet jis nuo jų skyrėsi jau ir tuo, kad mokėdavo pasirinkti geresnę uolą ir apsaugoti ją nuo užpuoliku. Apart to, ilgainiui jis išmoko ir ugnį pasidaryti, trindamas vieną medžio šmotelį į kitą. Tačiau jis nemokėjo da ugny palaikyti, kaip tai pradėjo daryti jau vėlesnių laikų žmogus, kuris tam tikslui net ir pečių prasimanė.

Pirmutinis žmogus buvo visas apžėlęs plaukais, kurie apsaugodavo jį nuo šalčio, nes drabužių jis da neturėjo. Jį apvilkdavo tuomet gamta natūraliais kailiniais, kokių matom pas kitus gyvūnus, kurie drabužių nenešioja. Plaukai pas žmogų pradėjo nykti tik tai tuomet, kada jis pradėjo dėvėti užmuštų gyvūnų kailius. Kailį jis dėvėjo visai žaliai ir visuomet išvirkščia, plaukais į vidų. Tokis kailis laike šalčio jam pridūdavo daug šilumos, bet neidirtas greit sulūždavo ir ant vasaros jis visuomet jį numesdavo.

Sprendžiant iš jo žando sunkumo ir stokos judėjimo, jis negalėjo da ir kalbėti.

Kaip matot, mokslas nedaro aklų spėjimų, bet remia savo nuomonę faktais, kurių niekas užgincyt negali. Žinoma, klerikalams tas nepatinka; tas mat sumasa jų biblijinę pasaką apie sutvėrimą žmogaus "sulyg Dievo paveikslu".

BEVIELIU TELEGRAFU GALI TRAUKTI PAVEIKSLUS.

Tulas Arthur Butts, 28 metų amžiaus amerikietis, kuris gyvena Brazil mieste, Indijos valstijoje, išradė tokį aparatą, su kurio pagalba per kelias mylias galima traukti paveikslus. Jis sako, kad jo išradimas turės neapkreinuojamą vertę karės laiku, jeigu Suvienytos Valstijos kada nors nors kariautų, nes su tuo aparatu galima fotografuoti tamsiausią naktį prieš kariumenę ir fortus už kelių mylių.

To nepaprasto išradimo paslapties Butts niekam neišduoda, nes jis bijas, kad kas nors nepavogtų jo išradimo ir neparduotų jo kitoms valstybėms.

Turėdamas šitą aparatą, kuris yra varomas sausa šešių kambarių baterija, sako Butts, "aš atsisotęs ant šulinio dugno arba kasykloj galiu nufotografuoti per pusantros mylios kiekvieną dalyką."

"O ypač svarbu yra tas, kad tas aparatas kartu užregistruoja ant fotografijos ir atstumą fotografuojamo dalyko. Su didesne elektros pajėga paveikslus galima traukti ir už kelių mylių."

Kad parodžius savo išradimo tikrumą, vieną tamsią, lietingą naktį Butts nutraukė už pusantros mylios Brazil Clay Co. fabriką savo miestelyje. Paveikslas išėjo toks aiškus, kaip kad būtų vidurdienyje visai iš arčiau.

Idomiausia to išradimo pusė yra tame, kad paveikslas galima traukti didžiausioj tamsioj, lietuvių, prie to da peslėpus aparatą kur nors šulnyje arba kasykloj.

"The Boston Globe."

WEST HANOVER, MASS. Šiame mieste yra lietuvių apie 150 ypatų. Yra susitvėrusi LSS, 150 kp. ir nors neskaitlinga — tik iš 8 narių, bet veikia kiek gali. Yra surengusi prakalbų, pasikaitų ir šiaip viešų pramogų.

Rugpjūčio 7 d. kuopa parengė prakalbą F. J. Bagočiui. Kalbėtojas aiškino socializmo principus ir ko socialistai reikalauja. "Socialistai nėra joki sekta, kuri užsiimtų mokinti moralę, bet yra visavietinis darbininkų judėjimas, kuris rupinasi vien pagerinti ekonominio darbininkų gyvenimo ir panaikinti žiauriausios vergijos, kuri darbininkus slėgia" — aiškino kalbėtojas.

J. K...s.

Pagal Res. SOCIALIZMAS IR PATRIOTIZMAS.

V. TAUTINĖ VIENYBĖ IR KLESŲ KOVA.

(Tas).

"Tautinė vienybė," kur pas jus tautinė vienybė? — šaukia buržuaziniai patriotai. — Jūsų klesų kova griauja, naikina tautinę vienybę!

Bet tie ponai nepajiegia suprasti, kad klesų kova tai ne socialistų išmisas. Klesų kova yra apraška klesinės visuomenės tvarkos ir visai nepriklauso nuo to, ar ji kam patinka, ar ne. Socialistai klesų kovos negimdo, jie ją tik organizuoja, pridūda jai išmintingą ir tikslingą pobūdį. Todėl, kaip jau kalbėjome, klesinėj visuomenėj negali buti tautinės vienybės. Ten, kur iškyla nuolatiniai ginčai dėl klesinių reikalų, liaudis turi but krikdoma klesinės kovos. Ateityje, kada išnyks pasidalijimas į klesas, sustos ir visuomenės sluogsnų kova dėl materialijų išrokovimų ir geismo viešpatuoti. Tada, tik tada, galės įvykti tautoje vienybė.

Deja, buržuaziniai patriotai nenori tokios vienybės ir bijosi jos pikčiau, negu velnias šventinio vandens. Nuolat kalba apie tautinę vienybę, bet spyriasi iš visų pajėgų, kad nesutvirtų sąlygos, prie kurių toji vienybė įsikuntų. Nes ne dėl ko kito jie ir yra buržuaziniai patriotai!

Tikrybėje viešpatuojančios klesos su savo politika niekad nesistengia prie tautinės vienybės, bet rupinasi tik savo interesais, kuriuos triukšmingai reklamuoja, kaip tautinius reikalus. Geriausiu to visko paliudijimu yra faktas, kad viešpatuojančios klesos niekad o niekad nėra atsisakę nuo savo privilegijų, nors to ir reikalavo įtekmingiausioji visuomenės dalis.

"Tautinės vienybės" obalsis, tai parankiausia viešpatuojančioms klesoms skraistė, po kuria slepiasi geismas laikyti tautos vadžias savo rankose ir noras suturėti dirbančią liaudį nuo politiško prabudimo. "Tautinės vienybės" obalsis veda stačiai prie to, kad viešpatuojančios klesos nje ko nenutopa savo interesams, bet darbo žmonės esti priversti aukauti jiems savo interesus.

Štai kodėl ir lietuviški patriotai nuolat kartuoja "tautinės vienybės" obalsį ir daro socialistams nepamatuos priekaištus, buk jie tautos vienybė ardo. Darbo žmonių, visų luomų ir tautų, yra vienas bendras obalsis: "Darbininkai, visų šalių, vienykitės!" Bet vienykitės ne "tautine vienybe", iš kurios buržuazija turėtų sau rojų ant žemės, o vienykitės kovai. Kol darbo žmonės yra išnaudojami, kol šalies turtus valdo saujalė tinginių, tol apie jokią tautinę vienybę proletariato tarpe negali buti kalbos. Mums lieka tik kova, kova ir kova, nes per ją įgyšime sau laisvę ir teises.

(Bus daugiau).

Vardunas.

Westerly, R. I. — 15 rugpjūčio automobilis užmušė 5 metų Alberto Weselino mergaitę. Automobilistas areštuotas. Motinos turėtų sergėti vaikučius, kad nebėgiotų vieni gatvėse.

Westerly'o lietuvis.

19-to ir 20-to amžių vandalai.

Vashingtono, S. V. Kapitoliaus išpustinimas 101 m. atgal.

"Plėšimai ir griovimai miestų Europoj laike šitos karės primena amerikiečiams, ypač vashingtoniečiams, kad ir jų kapitoliūs 101 metas atgal buvo panašia pašėlusio vandalizmo aukka. Tai ne buvo pasididžiavimo verta diena nei Anglijai, nei Amerikai, kada 5000 Britanijos užpuoliku išgriovė Vashingtoną. Prezidentas Madison, su savo pačia ir kabinetu, turėjo bėgti užmiestini ir pasislėpti. Brangūs rekordai buvo skubiai sukrauti vežimuosna, išvežti Virginijon ir Marylandan, ir ten paslėpti.

"1812 m. karė jau buvo prasitęsusi porą metų, kada 60 britiškų karės laivų įsivėjo į Chesapeake Bay. Kamandavo admiralas Cookburn ir generolas Ross. Ties Bladensburgu buvo pavesta Vashingtono defensas. Vienok-gi generolas Winder, kuris komandavo šią silpną spėką, negalėjo susitaikyti su savo štabo nuomonėmis kas link defenso planų ir, tokiu budu, da labiau nusilpnino ją.

"Britanijos kareiviai išėjo Vashingtonan po pietų, rugpjūčio 24, 1814 m., ir tuoju pradėjo plėšimo darbą. Admiralas Cookburn gerėjosi naikinimais, lakstydamas aplink ant balto arklio. Ne užbaigtas kapitoliūs, arsenalas, Baltasis namas, barakai (kazarmės) ir kiti valstybės namai buvo sudeginti.

"Dar prieš vidurnaktį atėjūnai atliko naikinimo darbą ir pradėjo aplėsti Vashingtoną. Praeinant kalną Vernon, kur ilsisi Jurgis Vashingtonas, admiralas Cookburn liepė visiems nusimti kepureis ir atiduoti patriotiškos atminties garbę.

"Šioksai Britanijos komendantų pasielgimas sujūdino visą šalį. Apiplėšimas Vashingtono sukėlė amerikiečius prieš anglus. Tokiam užsidedime amerikoni pergalėjo anglus."

Šiuos žodžius paėmiau iš "Worcester Evening Post", rugpjūčio 24 d., 1915 m. numerio. Jie neišrodo man svarbus tuomi, kad gauja patriotų apiplėšė miestą, — juk tai patriotų tikslas plėšti, deginti ir naikinti, — bet tik tuomi, kad tie patriotai buvo ne kokios tai barbariškos šalies piliečiai, bet labai "drūčiai civilizotūs" Anglijos — tos Anglijos, kuri šiandien net didžiausiam angliškos kalbos žodyne nesuranda žodžių apjuodinimui Vokietijos, buk už griovimus miestų ir plėšimus. O vienok neatsižvelgia į praeitį, idant išvysti, ką ji pati yra nuveikus vandalizmo srityje.

Nejauku daros pamislijus ir apie amerikonus, kurie šiandien, nelyginant ant žarijų džiką šokdami, raižosi ir reikalauja karės su Vokietija. O žinoma, prie to spiria užuojauta Anglijai.

Bet kam Anglijai? Ar už tai, kad 101 metas atgal Anglija išdegino Vashingtoną, S. V. sostinę? Galop, dar reikia pridurti, kad neperšvelniai atsiliepią ir darbininko jausmus ir tas, kad Anglijos patriotai pagerbė Jurgio Vashingtono kapą, o nenorėjo pagerbti darbo žmonių praktikų aplaistytus budinkus ir gėrybes. Juk daug įsimintinau ir žmoniškiau yra pagerbti tą, kas duoda visai

draugijai užlaikymą, tai yra darbininkus ir jų trisus vaistus, o ne numirėlius, kurie nereikalauja jokių pagarbų, bet ramaus ir amžino atsilisio. Tačiau, turbūt, patriotai, kaip buvo, taip ir šiandien tebėra per dideliame apjakime, kad pažinti išmintį ir žmoniškumą.

"Lasvės" priešai nesnaudžia.

Brooklyno Smulkiųjų Groserninkų Sąjunga, į kurią priklauso penki šimtai iš dviejų tukstančių esančių tame mieste groserninkų (valgomųjų daiktų pardavėjų), anot New Yorko laikraščio, paskyrė septyniasdešimtis penkis inspektorius ištyrti, kurios grosernės nepildo Nedėldienio įstatų reikalaujančių uždaryti grosernes 10 val. nedėlios rytais. Sąjungos advokatas Robert H. Koehler pasakė: "Jei bus susekti kaltininkai, aš pareikalausiu jų nubaudymo." Sąjunga paduos prašymą į sekancią legislaturą idant būtų išleistas įstatas apie visišką uždarymą grosernių Nedėldieniais.

Čia tai yra kitas apsiereikšimas pavojaus, apie kurį nesenai kalbėjo New Yorko Valstijos Apeliacijų Teismo teisėjas Cullen. Juk yra aiškiai matoma, kad tie groserninkai nėra susijungę dėl religiško pažvalgy, neigi dėl visuomenės gerovės. Jų tikslas — tai nedaleisti kitiems traukti pelną iš atidarytų krautvių tuo laiku, kurį paskirs sąjungiečiai savo krautvių uždarymui.

Tiesa, sąjungos groseriai turi teisę uždaryti savo krautvius nedėldieniais, ar ir kitokiomis dienomis. Bet kokią teisę jie turi versti kitus pildyti jų norą? — ne aiškus panaudojins įstatų savo naudai, kitų skriaudimui? Pailiso jena, žinoma, yra labai pagidajamas dalykas, bet jį žmonės nenori išlietis, todėl jie turi but verčiamiprie to įstatų keliu, tuom labiau, jei jų užsiėmimas nkenkia kitų ramybę, naudei ypatiskai gerovei? Jk yra daug neturtingų žmonių, kuriems daug prankiau pirkti valgius neclryčiais, negu laikyti juosant ledo nuo subatos.

Tame mes turim da vieną priparodymą, jg ir pas mus augs ta užrūpėinė netolerancijos dvaia, sulyg kurios įvairios žonių rūšis stengiasi priversti visuomenę gyventi ir lgties sulyg tų rūšių savtiškų norų ir manyų. Kiekvienas nusileidimas prieš tokią dvasią vis labiau stiprina jos galę.

"Kentucky valstijos Moterų Krikščionškos Blaivybės Unijos mejinis susirinkimas, įvykęs spalio mėnesyje, mieste Winchester, išnešė rezoliuciją, reikalaujančią panaikinti tabako vartojimą visoje šalyje, remianties, kaip paprastai, moralybe ir visuomenės gerove. To paties vardo moterų unija Ohio valstijoje taipgi pasipriešino savo konvencijoje prieš tabako vartojimą visose farmose.

Šitie faktai, drauge su nuolat atsitartojančiais visose valstijose reikalavimais suvaržyti vartojimą ir pardavimą tabako, ir bilius inestas į Louisianas legislaturą paskutinėje sesijoje apie visišką uždraudimą tabako išdirbimo ir pardavinėjimo toje valstijoje, aiškiai parodo, kad tabakas jau yra sekantis dalykas drausmininkų užsiuolimams. Jeigu tautai, kurios nariais mes esame, bus uždrausta rukyti

talakas kuomet mums patiks, tai kodėl da neuždraust gert kavą, ar arbatą, valgti mėsą, ar skaityt apysakas parašytas ne sulgy biblijos pavimu?

Kodėl da neuždraust tau- tai valgti keptą mėsą ir mus? Kodėl nepriverst rus vaikščioti viena puse tvės, o moteris kita, mo- liškumo dėlei? Kodėl nei- eist tautinį įstatą, atski- antį moteris nuo vyrų te- ruose?

Daug lengviau išleisti įsta- negu panaikinti jį. Jei ūkas gauna įsidėti į roges k vieną koją, tai jau įsilipa visas. Vienintelis apsigy- imo budas—tai tvirtas pa- priešinimas visame tiems, urie stengiasi trupinėlis o trupinėlio sugriauti mu- ū laisvę. Laisvės priešai isada prisidengia tai reli- jiskais, tai moraliskais mo- vyais pasikėsindami ant nusų laisvės. Todėl tai lai- svės draugai privalo būti virti dorėje, idant priešai natyru, jog joki dadėkai nėra reikalingi.

Šioje kovoje nereikia už- miršti da ir to, kad tankiai žmonės ir su gerais norais padaro daug blogo, jei jie klaidingai įsitikrine, jog da- ro gera visuomenei. Todėl reikia nuodugniai ištyti kiekvieną tų geradarių vei- kimą.

L. N. H.

Bloga ateitis.

(Feljetonėlis).

Ramiai žiūrėk blogon a- teitin; ką pagelbėsi nors ki- taip žiūrėtum, jeigu ji nei- vengiamą?

Ak! Tiktai toks skaus- mas, toks galėšys apima... Visiškai kitaip šlamėjo miškas, visiškai kitaip či- veno vanduo, kod atsitiko tas, kas bloga ateitį padarė neišvengiamą...

Visiškai kitaip švietė sau- lė, visiškai kitaip dirbai, vi- siškai kitaip kvėpavai, jau- tei ir mastei...

Buvai kitokiu žmogumi, kol atsitiko tas, kas blogąją ateitį padarė neišvengiamą- ją...

Ką duotumei už tai, kad galėtum pabusti, grįžti prie minčių apie gyvenimą, ne prie minčių apie savo blogą- ją ateitį...

Bloga ateitis, kurią ma- tai, kurią pažįsti, turi savy- te viena: neleidžia mastyti apie ką-nors kitą. Ką duo- tumei už tai, kad pabustum ir gyventum taip, kaip se- niau...

Kuo yra tavo praėjusios kančios, skausmai, užsivyl- mai, prieš tąją valandą, ku- rioj išvydai prieš save buti- numą blogos ateities...

Gyveni it pasmerktas mir- čiai, it ant kankynių neiš- vengiamų. Kiekvienas ka- šnis duonos tavo kartus esti, kiekviena valanda tavo gy- venimo — baimė, kiekvie- nas apmąstymas — mirtis...

Baimė ties tavimi, o tau- rė pilna metelių prie lupų tavo.

Ak nelaimė, nelaimė, ne- laimė, trigubė esti nelaimės nuovoka, savo blogos ate- ties žinojimas.

(Is "Liet. Zinių).

SU "EASTLANDU" ŽU- VO 812 ŽMONIŲ.

Chicago miesto korone- rio galutinis raportas paro- do, kad iš viso su "Eastlan- du" žuvo 812 žmonių. Iš to skaičiaus 451 buvo moterų, o 361 vyrų. Iš viso buvo 262 vedusių, kiti nevedę.

Garlaivis "Eastland" pas- kendo Chicago upę 24 lie- pos. Laivo kompanija, kad gavus daugiau pelno, paėmė daugiau žmonių, negu jos laivas galėjo vežti, ir tas bu- vo nelaimės priežastimi. Iš- viso ant laivo buvo sukimšta 2,500 žmonių.

IS AMERIKOS.

Lietuvius atsižymėjo.

JUKONIS IŠSOKO IŠ TRAUKINIO PER LANGĄ.

Policija dabar jį gauda su šunimis.

Juozas Jukonis, buvęs ki- tasyk Westville, Ill., polici- jos viršininkas, šiomis die- nomis buvo areštuotas O- mahoj, Neb., už suktybes ir išsizadėjimą savo žmonos su vaikais. Jį areštavo še- rifas Gilmonas ir Westvillės krasos viršininkas B. Slikas. Pasodino į jėdą buvusį poli- cijos viršininką į Wabash traukinį ir veža jį Danvillėn į teismą.

Ties Taylorville traukinis savo bėgi truputį sulaukė, kad jį leistų į klazetą. Nie- ko blogo nematydami, Gil- monas su Sliku įleido jį sa- vais reikalais ir laukia, pa- kol jis išeis. Tuo tarpu vie- na moteris, kuri žiūrėjo per langą, sušuko, kad iš trau- kinio iškrito žmogus. Sli- kas su Gilmonu žiūri į kla- zetą — Jukonio jau nebėra.

Tuojaus sustabdyta trau- kinys, kuris tečiaus buvo jau nubėgęs nuo tos vietos apie 3—4 mylias, ir pradėta kalinio jėskoti. Bet nesi- matė jo nė pėdsakų. Tik kada traukinis vėl nubėgė, geležinkelio sargas matė, kaip iš kornų išlindo žmo- gus ir šluodamas nusine- sė.

Kaip Jukonis galėjo iš traukinio išsokti, ypač kad jis svėrė 240 svarų, policija negali suprasti. Manoma, kad jis turėjo šokdamas su- siežti, bet sunkiai matyt nesusižeidė, nes tą liudija faktas, kad išsokęs jis galė- jo da pasislėpti, o paskui pa- bėgti.

Policija atsivežė ton vie- ton tam tikrų šunų ir įjėsko Jukonio su šunimis.

Apie tą atsitikimą rašo anglų laikraštis, kurio iš- karpą prisiuntė mums vienas skaitytojas.

"NESURANDA" LINČUO- TOJŲ.

Skaitytojai jau žino, kaip Georgijos valstijoj gauja fanatikų išvilko iš kalėjimo visam amžiui pasmerktą žy- delį Leo Franką ir nulincė- vo jį. Nuėmus nuo medžio pakarto Franko kuną vienas fanatikas šoko ant jo veido su kojomis ir didžiau- siam pasiutime pradėjo jį trempiti. Kiti vėl džiaugėsi ir dėkavo Dievui, kad nors sykį žydą pakorė. Kada pa- imta lavonas į automobilį ir nuvežta kitan miestan, burys fanatikų susėdęs į ke- likvieną automobilis vijoši no- rėdamas lavoną atimti ir sudraskyti. Kas gi čia ne- galėtų matyti piktadarių? Ypač valdžia, kuri su savo detektivais suseka geriau- sia paslėptas piktadarytes, kaip ji galėtų nesusekti šio- to viešo kriminalo kaltinini- kų? O tečiaus jį nesigėdijo pasakyti, kad Franką nu- lincavo "nežinomi žmonės" ir kaltininkų "negalima su- rasti." Dusyk buvo sušauk- tas grand jury, neva klau- sinėjo liudininkus, neva ty- rinėjo ir abu syk nusprendė, kad "piktadarių visai nėra." Ot jums ir teisybė!

ANGLIAKASIŲ STREI- KAS ANGLIJOJ PASI- BAIGĖ.

Valijos angliakasių strei- kas Anglijoje pasibaigė. Val- džia tarpininkaujant, dar- bininkų atstovai su darba- viais susitakė ir streikas jau atšaukta. Darbininkų reikalavimai išpildyti.

ISKILMINGAS BALIUS su LAKIOJANČIA KRASA

Regia Chicago Lietuvos Savitarpines Paszelpos Draugija
Nedėlio, 12 Rugsėjo-Sept., 1915 m.
M. MELDAŽIO SVETAINEJE

2242 W. 23-rd Pl. Chicago, Ill.

Pradžią 4 val. po pietų.
GERBIAMIEJI LITUVIAI IR LIETUVĖS!
Mes surengėm labai gražų vakarą ir kiekvienas atsilankęs turės progą smagiai pasilinksmit, nes šalekokių bus įvairių žaislų, o šokiams GRIES CHICAGO LIETUVIŲ BENAS.
Taipgi bus lakiojanti krasi ir bus didelės atsuojios dovanos. Pirmutinė do- vana vertės \$10.00. Todėl malonėi, kiekvienas atsilankytį į tą balių. Kviečia Chicago L. Dr. S. P. KOMITETAS.

DARBININKAI TRAUKS TEISMAN KAPITA- LISTUS.

Colorados angliakasių u- nija rengiasi traukti teis- man Rockefellerį, kuris yra Colorado Fuel & Iron Co. prezidentu: Victor Ameri- can Fuel Co. prezidentą Os- gooodą, Rocky Mountain Fuel Co. pirmininką Brown- ą ir daug kitų. Visi jie yra kaltinami už surengimą Ludlow skerdynės, kur gin- kluoti jų žmogžudžiai iš- skerdė daug streikių, jų moterų ir vaikų. Darbinin- kus už tą streiką persekioja valdžia. Unijos narys J. R. Lawson likos nuteistas ka- lėjimui iki gyvos galvos prie sunkių darbų. Bet ka- pitalistų razbaininkų vald- žia neima, todėl unija nu- tarė juos traukti atsakomy- bėn. Bet argi kapitalistų teismas juos baus?!

GAUJA MUŠEIKŲ UŽ- PUOLĖ LYNĄ.

Lynn, Mass.— 1 rugsėjo apie 50 mušeikų užpuolė ne- apkenciamą sau miestelio dalį ir apsiginklavę kuolais ir akmenais pradėjo rėkaut ir šumyt. Policinamas Humphries, kuris norėjo tą gaują išvaikyti, likos užpul- tas ir apkultas. Jis pasiga- vo vieną mušeikų, kad užsi- dengus juomi nuo akmenų ir daugiau jau nepaleido. Tas likos apdaužytas akme- nais ir paskui da nubautas \$20. Kitų dabar policija įjėsko. Išduota 20 varantų jų areštavimui.

AMERIKIEČIAI MUŠASI SU MEKSIKIEČIAIS.

Texas valstijoj Meksikos pasieniu labai neramu. Mek- sikiečiai pradėjo užpulti- nėti amerikiečius ir buvo jau kruvinų susirėmimų. Amerikos kariūmenė kelio- liką meksikiečių jau užmu- šė. Sakoma, kad tuos už- puolimus ant amerikiečių organizuoja patis Amerikos kapitalistai, kurie nori, kad Amerika apskelbtų Meksi- kai karę ir užgriebtų tą šalį.

RIAUSĖS BRIDGEPORTE

Bridgeporte, Conn., vis neramu. Rugsėjo 3 d. prie Cranė dirbtuvės, kur jau kelios savaitės kaip tęsiasi mašinistų streikas, įvyko riaušės. Keliantis streiklau- žių norėjo įneiti dirbtuvės, kaip streikuojantieji darbi- ninkai užstojo jiems kelią ir prasidėjo mūstybės. Žmo- niai prisirinko keli simtai. Prasidėjo didžiausias triukš- mas ir sumišimas. Pasigir- do ir šūviai, nuo kurių te- čiaus niekas nenukentėjo. Pribuvus policija pradėjo mūšti žmones lazdomis. Tris policinai liko sužeis- ri akmenais. Policija areš- tavo du vyrų su slaviškomis pavardėmis — Moskovskį ir Suzonskį — kuriuodu jį kaltina kaip "riausių va- dovus." Jie abudu streikie- riai.

ISSIUNTE SAJUNGININ- KAMS 400,000 ARKLIŲ.

Pereitoj savaitėi iš Su- vienytų Valstijų išsiusta są- jungininkams karės laukan 425,000 arklių ir mulų. Val- džia sako, kad vienok dide- lės žymės nepadarys, nes iš viso šitoj šalyje esą 21,000- 000 arklių ir 4,000,000 mulų.

KOVA POLICIJOS SU PLĖSIKAIŠ.

Quincy miestelyje, netoli Bostono, 1 rugsėjo naktį policija areštavo du plėsi- ku, kurie buvo atvažiavę automobiliuje, įlindo per langą į svetimą garažą ir išlaužė geležinę sėpą. Suim- tus plėšikus policija nuvežė į Hinghamą ir uždarė juos tenai kalėjime. Rugsėjo 3 tiedu plėšikai sumušė kalėjī- me policijos viršininką ir pabėgo. Prasidėjo ablava. Pabėgusius susekta kukuru- zoje ir vieną jų nušovė, ki- tą suėmė. Abudu buvo ame- rikonai, jauni vaikinai.

PER "FORDŽIULAJŲ" UŽMUŠTA TIK 300 ŽMONIŲ.

Amerikos draugija su- rinko žinias ir paskelbė, kad šimet apvaikščiojant patri- otiską amerikiečių šventę 4 liepos iš viso užmušta tik 30 žmonių, o sužeista 1,130.

ETTORAS NUTEISTAS KALEJMAN.

Waterbury, Conn.— Pa- garsėjęs I.W.W. unijos agi- tatorius J. Ettor čia buvo areštuotas ir nuteistas 6 mėnesiams kalėjimui už tai, kad pasisamdęs svetainę sa- kė prakalbą, kuomet polici- ja buvo uždraudus jam sa- kytį prakalbas gatvėje.

Kame tad skirtumas tarp Rusijos ir "laisvos" Ameri- kos?

DOVANOS!

Per Rugpiūtį ir Rugsėį duosim dovanas kiek- vienam, kuris užrašys "Keleivį."

Todėl gerbiami "Keleivio" skaity- tojai ir abelnai pirmieji žmonės padėkit mums platint apšvieta- tarpe lietuvių darbininkų. Dovanos duosim sekandis:

DUOSIM 50c. VERTES KNYGU
kiekvienam "Keleivio" skaitytojui, kuris prikals viena naują "Ke- leivį" prenumeratorių ant metų

DUOSIM \$1.00 VERTES KNYGU
kiekvienam "Keleivio" skaityto- jui, kuris prikals du prenume- ratorius.

DUOSIM \$1.50 VERTES KNYGU
kiekvienam "Keleivio" skaityto- jui, kuris prikals tris naujus skaitytojus "Keleivius".

Knygos bus duodamos ir tiems, kurie užrašys "Keleivį" kam nors dovaną. Knygas galima pasirinkti iš pa- duoto žemiau katalogo.

SITOS KNYGOS SKYRIAMOS DOVANOS.

Sielos Baisai 75c.
Seimyniskasis lietuvių gyvenimas
Juskeviciaus dainose 35c.
Eilės ir Straipsniai. Dalis knygos
perspausdinta iš "Kel." Kalende-
rius 1913 25c.
Apie Dievą, Vėlinę, Dangų ir Pra-
garą 25c.
Kur musy bočiai gyveno 25c.
Nihilistai arba užmusimas caro
Aleksandro II 25c.
Byla Detroit'o katalikų su socialis-
tais 25c.
Kodėl są netikui į Dievą 20c.
Materialistiskasis istorijos supra-
tamas 20c.
Žmonij Skerdykla 15c.
O. S. S. arba šliubinė iškilmė 15c.
Anarchizmas 15c.
Amžinos dainos 15c.
Socializmas ir Religija 10c.
Žingsnis prie šviesos 10c.
Kurgi tas viškas nyksta 10c.
Per skylę ir Panelę švenčiausia Sa-
snavoj 10c.
Dėlio žmogų reikia gerti ir val-
gyti 10c.
Amerikiskos Vestuvės 10c.
Legaliskis žmogžudijai 10c.
Davatyko gadzinkos 10c.

Knygų reikalaukit sykiu, kaip siugite naują prenumerate. Taip- gi malonėi prašyt aiškiai adres- to, kuriam reikia nusist laikraštį ir savo adresą, ant kurio reikia nu- siust knygas.

Siunčiant prenumerate visados parašykite adresą sekančiai:

"KELEIVIS"
28 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškojimai

Už visokius apgarsinimus, pirk- mus ir pardavimus, lygiai ir už pa- jieškojimus merginų ir t.t. nors ir "Keleivio" skaitytojai turi apmokėti.

Pajieškau savo vyro Juozo Valte- rio, 40 metų senumo, apie 6 pėdų au- gščio, balto veido, mėlynos aks- tamsių plaukų, turi du kairiam šone aukštutinius aukso dantis, ant kairio šono kaklo didelės pėliu perplautas ženklas, lieso ugio; paeina iš Baltas- kių kaimo, Liskevos parap., Suval- kių rėdybos, kuris išbėgo su lenke mergina gegužės mėn. 1914 m. Jis paliko mane su 4 vaikais dideliame varge. Kas tikrai apie juos praneš, gaus dovaną \$10.00. (38)

59 Oak st., Lawrence, Mass.

Pajieškau savo vyro Juozapo Vai- čaičio, jis paliko mane varge su dviem mažais kūdikiais. Prasailino 29 Liepos, 1915 m. Ant dešinio žan- do turi randą, gražina skripka iš kai- rės rankos. Jeigu kas apie jį žino malonėi pranešti, už ką tariau ačiu.

Rozalia Vaitaitienė, (36)
1213 Wood st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo broliu, Vinco ir Kazio Ratkevičių; paeina iš Suvalkių gub., Kalvarijos pav. Užakalnių kai- mo; 20 metų kaip iš Lietuvos; Se- niau gyveno Shenandoah, Pa. Kas žino, prašau pranešti šiuo adresu:

Jieva Ratkevičienė, (36)
2812 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Pajieškau pusseserės Jievos Der- vinukės; Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalo val., Pūpės sodo; (7). Taipgi draugės Razalijos Masilūn- kės; Ramygalo val., Kaupalių sodž. Jį gyvena Philadelphia, Pa. Mel- diu atsišaukti.

Elifina Baruskiūtė, (36)
E. S. Stove Farm, Grafton, Mass.

Pajieškau švogerio Vinco Laba- naucko, Balandžio mėnesį jis išva- žio iš Lawrence, Mass. ir nuo to taiko nežinom kur jis gyvena. Kau- no gub., Panevėžio pav. Todėl lai- jis pats atsišaukia, arba žinantįjį jį malonėi pranešti, nes turiu labai svarbų reikalą. (37)

Petras Janukonis, (37)
Sta. 12, BOX 394, Lawrence, Mass.

Pajieškau pusseserės Magdės Gu- baitės; Kauno gub., Telsių pav. Sa- tų miestelio; girdėjau gyvena Chica- go, Ill. Meldžiu atsišaukti.

Ona Guzauskaitė, (37)
E. S. Stove Farm, Grafton, Mass.

Pajieškau pusbrolio Antano Širvydo ir Dionizo Širvydo; abudu Kauno gu- bernijos, tulas laikas atgal gyveno schenectady, N. Y. Taip-pat pajie- skau Petro Švilpauko; kadaise gy- veno Gardner, Mass. Meldžiu atsi- šaukti.

J. Širvydas, (37)
103 E. Merrimac st., Lowell, Mass.

Pajieškau apsiavedimui blaivios merginos nuo 35 iki 45 metų amžiaus. Aš esu 36 metų, blaivus, — nevar- toju sąvagnicinių gerimų ir nerukau. Mergina turi būti laisva ir mylin- ti socializmą ir sutikti imti civiliską šlubą. Meldžiu su laišku ir paveik- silėj prisijusti.

K. T., (37)
1629 Loveland ave., Springfield, Ill.

Pajieškau Veronikos Saurusevičiū- tės ir Vinco Jesaio; abudu Suvalkių gub., Kalvarijos pav. Jį Krasnos par- o jį Simo, Eiteniškių kaimo. Mel- diu atsišaukti.

Pranas Valanch, (37)
1001 Hess str., So. Saginaw, Mich.

Pajieškau švogerio Antano Bazi- nos, kuris pirmiau gyveno Gardne- rjoj. Veik pusantrų metų negaunu jokios žinios.

Petronėlė Gokmandiūtė-Umbraienė, (37)
194 Maybury Grand ave., Detroit, Mich.

Pajieškau Zeikevičiūtės po vyrų Levanaitiene, Suvalkių gub., Kalvar- jos pav. Jį pati lai atsišaukia, arba kas apie ją žino malonėi pranešti šiuo adresu:

Karolina Stabauskienė, (37)
63 Raymond st., Luzerne, Pa.

Pajieškau giminių, draugų ir pa- žistamų. Aš esu iš Suvalkių gub., Vilkaviškio pav., Paezerių gmino, Obširutių kaimo. Atsišaukite.

Vincas Vosylius, (37)
523 1/2 So. 1st str., Rockford, Ill.

Pajieškau Juozo Sidaravičiaus; Surplij kaimo ir Juozo Soplo Klau- gių kaimo, abu Suvalkių gub., Nau- mienos pav. Kas apie jų žino malonėi pranešti arba lai pats at- sišaukia šiuo adresu:

Petras Sidaravičius, (36)
151 Hope st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau pusbrolį Jono Vaitkevi- čiaus ir Jurgio Medikio, pirmiau gy- veno Chicago, Ill. Kucionių kaimo, Papilio valstijos, Kauno gub. Jie patį lai atsišaukia arba kas tie- juos žino, malonėi pranešti, nes tu- riu labai svarbų reikalą.

Petras Vaitkevičius, (37)
398 2nd str., So. Boston, Mass.

Pajieškau draugo Jono Matilionės, Užsieninių kaimo; Dominiko Tribu- lausko, Berkenlijo dvaro; Petro Var- žinco, Židžionių kaimo; Onos Pile- načios, Miesnių kaimo, — visi Kau- no gub., Panevėžio pav. Krinčino pa- rap. Meldžiu atsišaukti.

Petras Staponas, (37)
21 Brook str., Lawrence, Mass.

Pajieškau broliu Martyno Bortke- vičiaus, 7 metai kaip atvažiojo i Buenos Aires, Argentinon. Paeina iš Vilniaus gub., Lydos pav., Konia- vos val., iš Dainavos kaimo. Mel- diu jo paties, arba kas jį žino, pra- nešti.

B. Bortkevičia, (37)
38 Rail Road ave., Bridgeport, Conn.

Pajieškau broliu Zigmoo Dekenevi- čiaus; Vilniaus gub., Trakų pav., Marcinkonių bažnytkaimio. Meldžiu atsišaukti.

Kazys Dekenevičius, (37)
Lomber Co., Indiana Lake, Roy, Maine.

Pajieškau savo vyro Petro Mocke- vičiaus, kuris mane apleido 30 d. bir- želio. Jis yra 5 pėdų ir 6 colių au- gščio. Laibas, truputį sulinkęs, grei- tos ir garšios kalbos; Vilniaus gub., Trakų pav., Krėnos val., Vekonių kaimo. Paliko mane su mažą — 6 svaicių dukrele. Meldžiu, — jei kas jį žinotų — suteikite jo adresą:

Ona Mockevičienė, (37)
40 Hudson ave., Brooklyn, N.Y.

Pajieškau pusbrolio Andriaus Ur- bono, iš Kapčiamiesčio ir draugo Martyno Yancilio, Janėliū kaimo; abudu Suvalkių gub., Seinų pav., Ka- pčiamiesčio gmino. 6 metai atgal gy- veno Niagara Falls, N. Y. Jie pa- tį, ar kas juos žinotų, meldžiu pra- nęsti.

Ip. Kuliacas, (37)
272 7th str., Muskegan, Mich.

Pajieškau pusbrolio Jurgio Nor- kaus, pirmiau gyveno Hionne, Ill. Atsišauk šiuo adresu:

Vincas Norkus, (37)
Taylor Springs, Ill.

Pajieškau šių ypatų: Juozapo Ažu- sienio, Subaciaus par., Zariskių vien- kiemo. Taip-gi pajieškau pusbrolio A. Suveidžius, Kupiškių par., ir drau- go Jurgio Katilionio, Palėvenės par., Kalnų vieniemo. Visi Kauno gub., Ukmergės pav., malonėi at- siliepti.

Rapalas Gurskys, (37)
426 Island ave., Rockford, Ill.

REIKALINGAS
Lietuvis prie saugojimo fabriko ir ofisų. Darbas yra geras, cistas ir lengvas. Alga maža, bet valgis, guo- lis ir geras darbas yra ant visada.

Vyras turi but tarpe 30 ir 40 metų, be familijos, blaivus, teisingas, galin- tis padėti \$300 savo pinigų ir prista- tyti gerus palidudėjimus kas link ka- rakteriaus ir teisingumo. Kompanija yra ne lietuviska ir ne žydiška, bet lietuvių dirba daug. Gera vieta vy- rui, kuris nor visada ant vienos vie- tos dirbti ir gyventi, ypatingai, ku- ris negali dirbt sunkių darbų fabri- kose. Neatsisaukit, jeigu negalite iš- pildyti visų šių reikalavimų. Galin- tiųjų užimt tą vietą, kreipkitės laišku šiuo adresu: (37)

ALBERT BROWNE,
141—149 Sibley Str., Hammond, Ind.

SUPERIOR, WIS.
Rugpiučio 25 mirė Helena Sabai- tienė, paejo iš Joniskio miestelio, Šiaulių pav., Kauno gub. Vėlonė pa- liko 9 metų sūnų. Gimines meldžiu kreiptis pas mane.

Izidorius Sabaitis, (37)
428 Banks ave., Superior, Wis.

PARSIDUODA SALIUNAS,
Geroje vietoje, ant gero kampo. Biznis puikus. Priežastis: turiu kitą biznį — automobilii. Adresas:

Adam Dalton, (37)
P. O. Gen. Del., Grafton, Wis.

PARSIDUODA STORAS IR NAMAS
Namas 9 kambarių ir Bania (ku- tis), viskas parsiduoda pigiai. Sto- ras vertas \$2,000, namas \$2,800, ra- kandai apie \$200. Biznis eina gerai. Savininkas turi kitą biznį, todėl par- duoda. Platusnių žinių klauskite per laisšką arba ypatingai. (37)

S. YGLLA,
36 Valley st., Springfield, Vt.

PARSIDUODA PIGIAI
Pefius, Lova ir Kamoda. Gerai užlaikyti ir mažai vartoti. Galima matyt vakarais nuo 6 iki 9 (37)

JONAS BUKANTIS,
39 Swallow st., kampas O st., So. Boston, Mass.

REIKALINGAS APTEIKOJE KLERKAS,
turi mokėti lietuviškai ir bent kiek angliskai. Atsišaukit šiuo adresu:

BRACKEN PHARMACY,
46 Heath st., Roxbury, Mass.

PARSIDUODA DU NAMU.
abu namu ant 3 lubų, prekė pigi ir priemonama mažai pinigų turinčiam. Gražioji vietoj ant 7 gatvės, So. Bos- tone. Norintieji platusnių žinių kreipkitės pas (37)

K. Sidlauską, Aptiekoj,
266 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitytojų pastabos.

Klerikalizmas ir praskust-galvija.

Mūsų kuniginiai laikraščiai vis da nesupranta, kas yra klerikalizmas. Jų redaktoriai, patys budami klerikalais, užsigeria klerikalų vardu, kaip šv. Petras Kristaus, nors pirmieji laikraščiai klerikalizmą per kelis sykius jiems jau gana išaiškino ir dar vis tebeaiškina.

Aš sakčiau, kam jau taip prakliniais dėsniams aiškinti tą klerikalizmą, juk mūsų praskustgalvija visticiekles nesugaudys. Ir nestebėtina, kad nesugaudys, nes tai principiški dalykai, kuriuos jiems užčiuopti, kad ir su šventais pirštais, visticiekles negalima.

Štai pavyzdžiui, gali pasakoti, kad laukinė starna yra su ragais, su nagais, su barzda, akimi ir kitais "tinkaisais", bet jos nematęs žmogus visgi negalės įsivaizduoti, kas tai do gyvulis. Kas kita, jeigu nesuprantanti apie starną privesi prie naminės ožkos, tuomet jau ir miške kur pamatęs tokį gyvuliuką jisai pavadins, jei jau ne starna, tai bent ožka.

Aš pasakysiu, kad klerikalizmas reiškia tą patį, ką ir kunigų išmislytas socializmo pravaržiamumui vardas "cicilikizmas". O jeigu da rasis tokiu, kurie da išito nesuprastų, tai jau kitokio paaiškinimo jiems nebėra. Tokiam, kad ir 3 dienas rodytų starną, jis visticiekles nesupras, kas tai per žvėris.

Lukšų Juozas.

Lietuviai su trim galvomis.

"Lietuvos" No. 34 rašoma iš New Philadelphia, Pa., jog ten yra gera vieta lietuvių daktarui, nes esą lietuvių galvų net — 1,700.

Abelinas-gi skaičius to miestelio gyventojų yra — 1,500.

Pasirodo, jog ten esama lietuvių turinčių po dvi arba tris galvas. Jeigu taip, tai ištikro reikalinga daugiau daktarų, nes pirmiausia to miestelio lietuvių turėdavo tik po vieną galvą ir tai daktarai turėjo daug darbo susiuvinti jas.

Mat ten gyvena daugiausia katalikai ir tautiečiai, kurie bačkęs betuštindami neretai bonkomis padaro sau iš vienos po keles galvas.

Sunkus klausimas.

"V. L." p. Losius rašo, kaip protas ir sąžinė kartais veikia vienas antram priešingai. Redakcija nuo savęs priduria, kad tai labai sunkus klausimas, tai išaiškinti. Taip, labai sunkus, ypač tiems, kurie neturi nei proto nei sąžinės.

Turbūt nerastum žioplėnių žmonių už mūsų tautininkus. Atzagareiviai — klerikalai, net SLA priešingi, o tautininkai nuolat saukia: "remkim savuosius, balsuokim už savo žmones!"

Tautininkai nepaliauja šaukė: "remkim savuosius, balsuokim už savo žmones!" O kada reikia mokėti \$25.00 už šliubą, tai bėga pas svetimtautį kunigą.

Jau jeigu remti visus biznierių, tai ir kunigus sykiu, juk ir jie biznierių.

Garsus "V. L." korespondentas ir "poetas", kuris rašo eiles anglų dienraščiuose, jau vėl tautiečius keikia iš "so gomurio, tikiuos, kad L." apšauks jį neužilgo tautininku.

Tautininkai neapkenčia vokiečių, kad tie galingi, nes patys nori but tokiais. Štai p. St. Geguzis Pittstone sušuko: "Remkim autonomijos fondą! Aukaukim pinigų! Bukim vienybės, o rusai, lenkai, turkai ir prusai prieš mus drebės, kaip drebėjo seniaus!"

Na, na! už autonomijos fondo pinigų nė vienos kanuolės nenusipirksim kol kas turi vokiečiai.

Burdingonas.

Girdėjom, kad "Liežuvininkė" neužilgo pakels protestą, kam ją skundžia "laisviečiai" už šmeižimus. Po tuom protestu, beabejonės, pasirašys visa garsioji "nacionalistai", kaip ir po anuom garsioju "protestu-protestu". Beja, kas atmena prieš ką anas protestas buvo? Prieš socialistus, tą mes žinom, bet už ką?

A. B. Strimaitis paaiškino SLA Pildomosios Tarybos susirinkime, kad ištiesu Susiv. adresų jis nepardavė, bet kas nors pavogė ir atidavė "Liežuvininkei." O ką p. Mikolainis ant to pasakė, ag jis SLA vice-prezidentas? Puiki ten kompanija: Sirvydas, Mikolainis, Liutkauskas.

Kunigas Silas N. Ebersole iš South Bend, Ind., kurs pirmiau suvadžiojo 15 metų mergaitę Hazel Macklin, paskui, panašiai kunigui Schmidtui, nužudė ją ir paslėpė skrynioje, už ką buvo pagaliaus areštuotas, o matydamas, kad neištruks, kalėjime pasikorė 16 d. rugpjūtį metų. "Liežuvininkė", "Ka-kas" ir sėbrai malonėkit patėmyt, jog ji išvedė iš kelio ne socialistiškai laikraščiai, bet krikščioniškas moksas.

Jeigu ir toliau rusų armijai taip seksis, kaip iki šiol, tad neužilgo iš Petrogrado mes vėl turėsime Petersburg.

Nekurie šaukia gvoitas, buk Suvenytos Valstijos pristatancios amunicijos prieš vokiečius kariaujančiom šalim, ir tas esą nedora ir nedraugiškai. Bet pirmesnėse karėse pati Vokietija taip elgėsi. Ji šelpė Angliją prieš burus, Rusiją prieš Japoniją, Balkanų prieš Turkiją, ir vietinius revoliucionierius 1861—1865 m. prieš Suv. Valstijas.

Kada Vokietija nuterėjo Belgiją, tada visas pasaulis gvoito rėkė. Bet kada ta pati Vokietija netik nuterėjo, bet visai prarijo mažutę Luxemburgą kunigaitę, tad laikraščiai ne neprisimena. Kodėl? Ar todėl, kad Luxemburgą jezuitai taip neviešpatavo, kaip Belgiją, ar kad geografiškai tiek pažįsta kiek "Tėvynės" redaktorių, kurs St. Marino rado Alpuose?

Neseniai teismas pripažino, jog žmogui nevalia keikti viešose vietose arba ant gatvės. Tokiu būdu žmonės turės išsiplust namie arba tautiškuose ir klerikaliskuose laikraščiuose ir prakalbėse. Mūsų laikraščiai ir klerikalai tame yra jau seni ekspertai.

Nekuriems žmonėms yra baisiai sunku pagarsėti, nors kartais tuštybių ir visus laikraščių puslapius pri-rašo. Štai nors ir vargas A. B. Strimaitis! Kad nieks apie jį neparašo, tad nors pats "pačiasukuoja." Tokiam padėjime esant, turbūt, labai pikta.

Fritz. statys ir tu to darbo neteksi,

Susipratimo keliais.

Kas iš mūsų darbininkų nežino ir nejaucia, kaip prie dabartinės — tvarkos sunku gyventi. Rodosi, kiekvienas darbininkas žmogus mato kitų tokių pat darbininkų sunkų ir vargingą padėjimą, ir pats savo skriaudas jaučia dar daugiau kaip kiti. O vienok jis nieko nedaro, nesvarsto, kaip galima būtų padaryti, kad palengvinus savo ir kitų gyvenimo ekonomiską sąlygas. Jis to nesvarsto ir nesirupina tuomi. Nors nuolat girdi svetainėse nuo pagrindų, žmones, kurie aiškina gyvų žodžių ir per darbininkiskus laikraščius dabartinės tvarkos bledin-gumą, ir jos pasekmes. Darbo žmogus tik tada, ir lig tol žino ir atjaucia savo skriaudas (ir tai toli nevisi), kada jam kalba nuo pagrindu, arba kada jis skaito laikraštį apie savo vargus ir nelaimes. Kaip greit kalbėtojas pabaigė kalbą arba padėjo laikraštį iš rankų, taip greit jis užmiršo viską. Vėl jam smagu, visu kuo užga-nėdintas, ir jam vėl viskas paprasta, rodosi jau nereikia apie nieką pagalvoti, ir jis eina vėl tomis pačiomis vėžėmis, kaip ir prieš prakalbas, bei laikraščių perskaitymą.

Kas seka darbininkų gyvenimą, jų atsitikimus, kruvinas širdį veriančias tragedijas, žodžiu, baisiausių darbininkų skurdą, vargus, nedateklų, nelaimes, tas aiškiai gali matyti, kad mums darbo žmonėms, jau ištikrųjų negalima ilgai taip gyventi, kaip iki šiol kad gyvenome apsilėidime.

Eik, pamastyk, mielas darbininke, ar galima taip daleisti kapitalistiškai tvarkai duotis save išnaudoti, žudyti ir kankinti pačiamė jau nystės žydėjime? Ludlovo darbininkų streikas, užsibaigė baisiausia darbininkų nelaimė. Žuvo keliolika netik streikių darbininkų, bet ir čielų seimynų — moterų ir nieku nekaltų vaikų — West Virginijoje. Atsitiko tas pats Patersono, Roosevelt, Newark, Bayonne, ir kas tas nelaimės besuskaitys.

Dėlko taip yra, kad nieku nekaltas darbininkas turi žuti vien tik dėlto, kad jis jau negalėjo pragyventi už tą algą, kokią jam jo ponas darbavies suteikė. Aiskiai sakant, dėlto, kad jis neturi iš ko gyventi; negalėdamas išsimaitinti su šeimyna pareikalauja iš savo pono daugiau, tik biskutį daugiau, užmokescio už savo sunkų triusą, kad jis tuo biskuti pinigų galėtų nusipirkti truputį didesnį kepaluką duonos, bei kokios ten pašvinkusios mėsos šmotelį, ir štai jis gauna atsakymą iš savo darbavio, kad jei tau dar gerai uždirbi, o jei tau da neužtenka, tai tu esi tinginys-maistinininkas ir kaip toki, reikia pavaisinti švininiais binzais.

Žmogus, kuris uždirba duoną tam pačiam darbavio, kapitalistui, kunigui, policijai ir kitiems tinginiams, pastato jiems puikiausius namus, žodžiu, — viską padaro kitiems, o sau tik menkute dalele tegali pasilaikyt, yra ne sau žmogus, jis yra vergu, kapitalo.

Mes, darbininkai, dirbame nuo 6-7 ryto ligi 6-7 vakaro, vadinsai, 10 ir 12 valandų į para, ir taip ligi koki automatiška mašina; parejai iš darbo vakare, užkandai labai mažai, (nes užtektinai privalgyt negali — nėra iško nusipirkti) pamiegojai kelias valandas troškinam kambaryj, 6 ryto tu turi jau eiti į dulketą dirbtuve, daugiau ilsėtis negali, nes tavo vietoj kitą pagali.

Liudininkai: August Stuobris,

kurį tu dirbi nenoromis, kad tik gyvybę palaikius.

Ir taip gyvenimas slenka diena po diena. Sulaukė nedėlios, ir pasilėjęs truputį vėl panedėlyje tu turi nės-ti savo spēkas parduoti, kitaip turėsi mirti badu patvoryje it pasenęs šuva.

Ir da kas išdrįstų pasakyti, kad nėra ant žemės pragarų, kad mes ne pragare šiandien gyvename? Užtatai, darbininke, apšviesti žmonės ir ginanti tavo reikalus spauda kiekvicia tave prie susipratimo. Pakol tu busi tamsus, nesuprasi, ar nenorėsi suprasti savo sunkaus padėjimo, patol tu busi kapitalizmo automatiška mašina-vergas, kur tave pasuka ten tu turi sukts ir gyvensi smarvėje, dulkėse, skurde — žodžiu pragarų juodo dugne.

Ta viską gerai apgalvok, darbininke, kas čia yra pasakyta, ir tu persitikrinsi, kad ištikrųjų taip yra sunku mums darbo žmonėms gyventi, o juo toliau tuo daugiau darosi sunkiau.

Kad prašalinus tų visų blogumų priežastis, darbininkai turi protauti, turi gintiesi politiką, turi prisi-žiūrėti, kaip ir kuo kas gyvena, turi skaityti daug knygų ir laikraščių, nes neapgalimas ginklas kovoje su prispauda ir visokia vergija slepiasi spausdintame žodyje.

J. A. Janušionis.

Laiškas į Redakciją.

Gerbiamoji "Kel." Redakcija:—

Tamstos syki jau patarnavot įdėdami vieną afidevitą apie kunigą X: dabar čia prisiunciu antrą, parašytą panelės Helenos Teskevicaitės, kun. X gaspadinės.

Panelė H. Tiškevičaitė yra apie 18 metų amžiaus, padori ir išmintinga. Pamačiusi, kad kun. X nori teisintis ir likt nekaltu avinėliu visuomenės ir parapijos akyje, ji parašė anglų kalboj raštelį, išdėstydamą negražius ir kunigui nepriideriančius darbus, užtvirtino jį pas notarą prie dviejų ypatų ir prašo, kad paduociau į "Keleivį," kaip užtvirtinimą to, ką aš minėjau savo afidevite "Kel." No. 24 š. m.

Tai gi neatsisakykit patalpinti šį H. Tiškevičaitės raštelį, o tuomi parodysite, kad aš nesu melagis. M. Gervickas.

Panelės Helenos Tiškevičaitės afidevitas, lietuviškom vertime, štai kaip skamba:

"Liepos 1, 1915.

Gerbiamas Tamista: Kunigas X išmokino mane šaudyti ir liepė man šauti į Jurgį Gervicką. Kunigas X nuėjo ant virsaus, o paskui į nuėjo į Domicelę. Aš irgi užlipau ant virsaus, kad pasiėmus savo draugo ant-rašą. Kada jie išgirdo mane ateinantį, jiedu užsidarė duris, kad aš nematčiau ką jiedu daro.

Kun. X turėjo du šautuvu, du buteliu degtinės ant stalo, ir sakė man, kad turi but du negyvi žmonės, ir įvardijo tuos žmones, bu-tent p. Jurgį Gervicką ir p. Mikolą Gervicką.

Syki kunigas X kalbėjo su manim ir bučiavo man rankon. Tada Domicelė buvo Mass. valstijoje.

Kun. X syki paėmė savo revolverį ir kryžių į savo rankas ir rodė man, kaip šaut. Aš išsigandau ir iš-bėgau iš namų ir tą naktį nemiegojau namie. Aš tą naktį miegojau pas vargo-nininką.

(Pasirašo) Helen Tis-cavitch.

Liudininkai: August Stuobris,

Uršulė Stuobris.

Prisieki ir pasirašė prieš mane, Notariušą, šią 5-tą dieną Liepos. Kas viršui pasakytą, pripažinta už teisybę ir paliudyta dviejų liudininkų.

(L. S.) A. F. Latvėnas, Notary Public.

Mano tarnystė pasibaigia vasario 20, 1919 m.

Red. prierašas. Butų daug geriau, kad ši polemika pasibaigtų. Tukstančiams "Kel." skaitytojų darbais arba pasielgimai kokio ten niekam nežinomo kunigo vargiai rupi ir laikraščio brangi vieta užimama niekais. Antras dalykas, kunigai yra tokie žmonės, kaip ir kiti, todėl jieskot pas juos nepaprastos doros yra labai neišmintinga iliuzija.

Socializmas užtikrina jusų vaikams baigti pilną moks-lą. Ar tu tam priešingas?

Kodėl socialistai visados linksmi? paklausk savo draugą. Mes linksmi todėl, kad mes matom ką nors tokio ateityj—mes žinom, kad socializmas ankščiau ar vėliau įvyks.

In "Keleivio" Skaitytojus.

Gerbiamieji:— Kurių prenumerata pasibaigė malonė-kite atnaujinti, nes sulyg krasos taisyklių priversti busim sulaukt. Taipgi mel-džiame ir savo draugus pakalbint užsirašyti "Keleivį," kaip tikrai darbininkiską laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų reikalus.

Mainydami adresą buti-nai turit priduoti SENAJI ir NAUJAJI adresus. To nepadarius, permaintyt ad-resą geriausiai parašyt at-virutę, nes tas pigiau ir pa-rankiau.

Daugelis skaitytojų mai-nydami adresą arba klaus-dami ko nors parašo laišką, bet neužlipina ir uždeda tik už 1c. markę. Persergime visus, kad tokių laiškų niekadoms nesiųstų, nes Ame-rikoj ar laiškas užlipytas ar-ba neužlipytas, turi but pri-dėta markė už 2c., kitaip tą laišką numeta arba reik už jį primokėt adresatui.

Su pagarba, "Kel." Administracija.

IŠ MONTAGUE.

Kad kunigaikščiams reikia aukso pirkimui puikių perlų.

Papuošti šokančių mergaičių apvalių, meilų kaklų,

Kaimietis turi lenkties ir dirbti dar sunkiau.

Nevalia jam skusties, geisti ar sapnuot, kad pragyvent lengviau!

Kad princas netenka kantrybės ir vienas kitą pravardžiuoja,

Kol pusė pasaulio ašaros, kraujų ir ugnį palaidoja;

Proletarai tveriasi ginklų ir skubinas narsiai kariauti —

Kraują lieti, gyvastį aukauti, kad kunigaikščiams garbė

[atgauti.

Turtuoliui reikia dvaro, aukso, su draugais kur pasitrunkyt,

Džiaugties gyvenimu, turēt gerus laikus, pasaulio grožę pamatyti,

Darbininkas tur nedavalgyt, alga jam yr' numušama,

Nuskuręs jis, pailsęs, ledva kojas velka ir, to tur buti jam gana.

Gyvenims yr' dvejopas: malonus, linksmas ir saldus

Dėl princo ir turtuolio, bet kur randasi darbo žmogus,

Tam skurdas yra draugas, vargas nuolatai sargu,

Bet Dievas ar gamta: ar lėmė buti jam vergu?

Fritz. as.

"KELEIVIS" yra parankiausias darbininkų laikraštis. Kaina Amerikoj metams tik \$150. Visus draugus ir skaitytojus maloniai meldžiame platinti savo pažįstamųjų tarpe "Keleivį," kaip darbo žmonių laikraštį, ginantį darbininkų reikalus!

Gražiausių Dainų ir Naujausių EILIŲ KNYGA

Sielos Balsai

Papuošta daugeliu spalvutų puikių paveikslų, 223 puslap. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot ant viešų susirinkimų.

Knygoje trijų rusių eilės: TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS.

Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje. Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kaina tik 75 centai. Ta pati knyga drutais audimo apdarais — \$1.00.

SIELOS BALSAI

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausiai siųst "Money Orderiu," popierinius galima siųst tiesiog paprastam konverte, užrašius aiškiai adresus savo ir "Keleivio" ir prilipyt už 2c. markę.

"KELEIVIS" SO. BOSTON, MASS.

50,000 KNYGŲ

VISISKAI UŽ DYKĄ

Ar Esi Kankinamas

Dykai del Viru

Kelias į Sveikatą, Stiprumą ir Energiją.

Stipliu arba Užnuodijimų Kranjo, Triperio, Pulavimų, Nusilpėjimų Gyvybės, Užkrečiamais Ligais, Lytiškai Slapniamais Organais, Dumių, Negruodmavimu Vidurių, Prietvarką, Slo-gomis, Hemoroidais, Reumizmu, Tiro, Jaktų, Pules ir Inkstų Ligomis? • Ar turi skaudėjimus stenosė, sanariuose; galvos skaudėjimus; blogą apetitą; surugusį pilvą; atsiraugėjimus; ar vemi; ar turi tulžies užpuolimus; apdengia liežuvis; negerą kvapą; tam-sius ratus po akių; ar negali miegoti; ar turi negerus sapnus? Ar esi nusilpintas ir lengvai sujudintas; ner- viškas, baringas ir arzus; pasargis ir visais sunkiais iš rytis; neklusus ir šalinis nuo draugystės; nuolids, priklaus ir nusimigęs? Mūsų knyga už dyką pasakys jums apie tuos daiktus, kurie ir lengvai kalbėti teip, jog galėtite suprasti jį ir naudotis jos patarimais.

pamokinimų. Ji yra krautovė žinios ir talpina tikrai tokius daiktus, katus kožas vyras, jaunas ir senas, turtingas ir biednas, nevėdęs ir vėdęs, sergąs ir sveikas, turi žinoti. Atmink, jog ta knyga yra absoliutiškai už dyką, užmokam padė. Ant kon-vertos nėra paduotas medikališkas vardas. Nieks ne gali žinoti kas ten yra, tik jus. Paduok savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai, atkirpk ir siusk tą Už Dyką Knygona.

Siusk Tą Už Dyką Knygos Kupona Šiandien.

DR. J. RUSSEL PRICE CO., L. 202, 208 N. Fifth Ave., Chicago.

Godotinasai:—Aš esu užinteresuotas jūsų Už Dyką Knygos Pastulynimui ir norėčiau gauti vieną iš tų knygų, umu laiku.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Stejtas.....

RUSIJOS SZAUDO DARBININKUS.

Tai atsitiko mėnuo atgal Kostromoj. Didžiosios Kostromos linų manufaktūros darbininkai pareikalavo, kad jiems būtų pridėta algos apie 10 procentų. Direktoriaus nesutiko. Vakare keli simtai darbininkų ėjo Belgų manufaktūros link. Raiti policistai užpuolė ant jų ir ėmė mušti. Darbininkai subėgo į Zotovo manufaktūros kiemą. Ten pasirodė kareiviai ir policija, kuri jau buvo areštavusi 9 darbininkus. Tarp darbininkų pasklido gandas, kad areštuotuosius mušė. Pareikalavo, kad policija juos palaiduotų. Ji atsisakė. Tada darbininkai pasakė, kad nesiskirstys, kol areštuotųjų neišleis. Policija pradėjo į beginklę minią šaudyti. Kareiviai sakosi augstyn šovę. Valdžios pranešimu, buvę užmušti 4 ir 9 sužeisti; ištikrųjų esą daugiau. Mieste kalba apie 12 užmuštų ir 45 sužeistų. Ant rytojaus darbininkų reikalavimus fabrikantai išpildė, bet jie nestojo į darbą. Apskėlbė protesto streiką ir kitų fabrikų darbininkai. Užmuštųjų lavonų nedavė policija jų giminėms. Daugybę darbininkų areštavo ir dabar tiesiog traukia... Tokia "vienybė" Rusijoje žydi.

"Rankpelnis."

Is Lietuvos Brasto liko tik griuvėsiai.

Specialis "Vossische Zeitung" korespondentas aprašo bausių Lietuvos Brasto sunaikinimą, kuri atliko pasitraukdami patį Brastą. Visas plotas, pradedant nuo išlaukinių fortų iki pat miesto vidurio liko išpuštytas. Turgavietė perstatė chaoso (mišinio) sceną. Fabrikų distrikas buvo užverstas kruvomis pajudėjusio mūro ir geležies laužo, tarp kurių riegsojo apgrūvę kamieniai ir da teberuko dumai. Geležinkelis buvo užverstas sunaikintų vagonų laužu, kuomet tai šen tai ten bėgiojo išbaidyti gyvuliai. Didžiausioji baznyčia su blizgančiu aukso kryžium taipgi liko sunaikinta. Šita rusų darba vokiečių laikraščio korespondentas vadina "beprotiška destrukcija."

Prieš karę Lietuvos Braste buvo 50,000 gyventojų.

SAJUNGININKAI RENGIASI PRIE APSIGYNIMO.

Francuzijoje ir Belgijoje sąjungininkai dabar daro didelius prisirengimus apsigynimui. Tuojau už pirmutinės mušio linijos taisomos antra, trečia ir ketvirta apkasų linijos ir akros po akro užtiesiama spygliuotų vielų tvoros. Darbas eina dieną ir naktį. Ant kiekvieno kareivio mušio lauke dirba 50 darbininkų. Darma netik apkasai ir vielų tvoros, bet tiesiama geležinkeliai, ant upių statoma nauji tiltai, vedama telefonai ir telegrafai. Žodžiu, visą šiaurės Francuziją norima paversti į vieną milžinišką ir ištisą tvirtovę, kur kiekvienas kareivis yra įsitikinęs, kad vokiečiai niekad neprasimuš.

Matyt, francuzai nujaučia, kad vokiečiai, sutriuškinę rusų armiją, bandys užpulti visomis spėkomis ant Francuzijos ir sumušti francuzus su anglais. Ar jiems tas nusiseks, parodys ateitis.

F. J. BAGOČIUS

Real Estate, Mortgėčiai, Deedai, Titles, Abstraktai, Patentai, Čarteriai, Kolektavimas ir Siuntimas Pinigų, Teismiški Reikalai.

BROCKTONE:

Panėdėliai ir Pėnyčiomis.
Barristers Hall, 45-46,
kampus Main ir Belmont Sts.
Tel. Brockton 1875.

SO. BOSTONE:

Utarininkais ir Subatomis,
28 Broadway.
Tel. So. Boston 935 W.

CARAS TIKISI VOKIEČIUS SUMUŠTI.

Pereitoj subatoj Petrograde buvo augstųjų valstybės vyrų konferencija, kurios tikslu buvo pasitarti, kaip sustabdyti vokiečių pirmynę, kuri kaip kokia jurių banga ritasi vis tolyn ir tolyn Rusijos gilumon. Šitoj konferencijoj pirmininkavo pats caras. Jis ilgai kalbėjo ir kvietė visus į darbą. Visa Rusija turinti sukilti prieš vokiečių užplūdimą ir išvaryti juos. Ir caras tvirtai tikisi, kad vokiečiai bus išvaryti. Jis tik ragino susitvėrusį Rusijos apginimo komitetą, kad tasai kuodaugiausia rūpintųsi amunicijos pagaminimu, nes vokiečiams, esą, dėlto taip sekasi, kad pas juos labai gerai organizuotas amunicijos pristatymas.

Paskui kalbėjo karės ministras, valstybės tarybos pirmininkas, dumos pirmininkas ir kiti. Visi jie sutinka, kad Rusija turi karštauti patol, pakol nebus išvysti visi vokiečiai ir austrai.

GALICIJOS RUSAMS PASISEKĖ.

Rytų Galicijoje, kur vienam kampelyje rusai iki šiol vis laikėsi, pereitoj savaitėj jiems pasisekė netik austrų užpuolimą atmušti, bet da ir smugi priešininkui užduoti. Petrogradas sako, kad rusai paėmė tenai 100 austrų-vokiečių oficerių ir daugiau kaip 7,000 kareivių. Bet vėlesnės žinios iš Vienos sako, kad rusai čia likos skaudžiai sumušti. Austrai prasimušė per jų pozicijas 12 mylių fronte.

Vietinės Žinios

Drg. Kučinsko prakalbos.

Važinėjant drg. T. Kučinskui su prakalbomis po Rytines valstijas, LSS. 60 kp. pakvietė atsilankyti ir So. Bostonan. Prakalbos įvyks nedėlioj rugsėjo 12 d., 7:30 val. vakare, socialistų salėje. Dirbančioji liaudis turėtų skaitlingai atlinkyti drg. Kučinsko prakalbas, nes bus kalbama apie darbo žmonių reikalus. Įžanga visiems dykai.

"Labor Day" paroda.

Praėjusį panedėlį buvo Amerikos darbininkų šventė — "Labor Day." Iš tos priežasties Bostono organizuoti darbininkai buvo įtaisę gražią parodą. Nemažiau, kaip 7,000 unijos vyrų ir moterų ėjo gatvėmis su muzika, o keli desėtkai tukstančių stovėjo ant saligatvių ir sveikino einančią pro šalį parodą. Veik kiekvienas skyrus vežėsi tam tyčia pataisytą milžinišką vežimą, kuris reprezentavo einančių paskui jį darbininkų darbą bei užsiėmimą.

Organizuotų darbininkų šventimėn valsuomenė galėjo suprasti iš įvairių obalsių, išrašytų ant tam tikrų plakaty, kurios marguliuavo virš parodos galvų visu parodos eilėse ilgumu. Riškesni tu obalsių buvo šie: "Mes reikalaujam teisybės visiems. Peržiūrėkit Lawsono bylą iš naujo."

"Rockefelleris ignoruoja Wilsono reikalavimus. Kartras judviejų valdo šią šalį?"

"Labor Omnia Vincit," tas reiškia: "Darbas pergali viską."

"New Yorke Rockefelleris rupinasi dušiu išganymu, o Coloradoj smaigia žmones."

"Kiekvienas doleris, kurį tik tabako trustas padaro, yra suteptas vaikų krauju."

"Rockefellerio teismas nuteisė Lawsoną. O kiek buvo nuteista Rockefellerio razbaininkų?"

Išviso parodoj dalyvavo 11 unijų ir eilė sufragisčių su savo reikalavimais "Votes for Women."

Politikieriai piaunasi.

Artinantis gubernatoriaus rinkimams, tarp politikierių prasidėjo žemiausių rusies kova. Mokytų vyrai, aspiruoja į augstas ir garbingas visuomenėje vietas, o drapstosi purvais, piaunasi tarp savęs, kaip neilyginant, sunis. Buvęs gubernatorius Foss, kuris dabar vėl spraudžiasi į tą pačią vietą, užpuolė ir išniekino buvusį majorą Fitzgeraldą, kuris taipgi nori but kandidatu į gubernatorių. Iš savo pusės Fitzgeraldas išėjo prieš Fossą taipgi su baisia upatiškumu tirada. Jis išpasakojo net ir tai, kaip Fossas iš bonkos gėrė degtinę. Fossas vėl išrito savo patrankas ant pagrinų ir kaip ims bombarduoti Fitzą, kaip ims jį viešam susirinkime skelbti, net lubos braška. Fitzgeraldas patraukė Fossą teisman. Hyde Parko darbininkų unijos vadas Driscoll taipgi apskundė Fossą už šmeizimus. Tas parodo, kokios rusies žmonės sudaro Amerikos valdžią.

So. Bostono karnivalas pasibaigė.

South Bostono Piliečių Draugija buvo įtaisyti So. Bostone iškilmingą karnivalą, kuris prasidėjo 1 rugėjų ir tęsėsi iki 6. City Point pajuryje buvo įtaisyta daug visokių navatnybių, vakarais buvo dideli koncertai, buvo leidžiamos ir padangės visokios ugnys, dainavo iš apie 1,500 žmonių choras ir t.t. Subatoj po pietų buvo įtaisyta ant tos intencijos paroda, kurioj dalyvavo visa miesto vyriausybė, gubernatorių ir kelios kompanijos jurininkų. Sakoma, kad šiton iškilmen atsilankė 100,000 žmonių.

Automobilius užmušė moterį.

Praėjusį panedėlį, 6 rugsėjo, ant Monument skvėro, netoli Boston, automobilis užmušė lipant į karą tulą A. Tairbanks, 45 metų moteriškę. Automobilį valdė tula E. M. Kamp, taipgi moteris. Policija ją areštavo ir parstatė po \$2,000 kaucijos.

Pieno išvežiotojai grasina streiku.

Pieno išvežiotų unija nutarė streikuoti, jeigu peno firmos neįsipildys jų reikalavimu. Jie reikalauja po \$1 daugiau algos savaitė.

Policija suėmė ant Colum. bus ave. tulą McDonaldą ir Patto, kurie norėjo parduoti pavogtą automobilį.

Linksmiausias vakaras So. Bostone.

PIRMUTINIS SIAME SEZONE.

LSS. 162 kuopos vaidintojai rengia

SPEKTAKLI ir SZOKIUS

Subatoj, 18 Rugėjo-September, 1915

LIETUVIŲ SALEJE, kamps E ir Silver gatvių

bus sulošta du labai įdomiu veikalu: linksma ir sceniška komedija

"MEDICINOS DAKTARAS"

ir dviejų karmė be galo juokinga komedija:

"VELNIAS NE BOBA"

Mizetas veiklas yra lošiamas pirmą sykį So. Bostone

Lošėjai visi yra jau pasižymėję scenoje aktorai ir deda visas pastangas, kad atsilankiusi publika liktų pilnai užgaudinta, nes be perstatymo dviejų veiklų, bus šokiai iki vidurnakčio. Laikė šokių griežtą puiki orkestra. Bus labai įdomi skrajantį kraia ir gyvų gėlių pardavinėjimas. Už avirtures 4 ypatos laimės dides dovanas. Merginoms 1-ma dovana: Dr. V. Kudirkos Raštai, šeši tomų 6-šiu dolerių vertės; 2-ra dovana puiki, apdaryta eilių knyga: "Sielos Balsai." Vyrams 1-ma dovana: dėdė (baštas) kvėpiantį cigarių; antra dovana—metams "Keleivis." Dovanas laimės daugiausia gavo avirtūrij.

Vaidinimo pradžia 7:40 val. vakare.

Tikiety kaina: Vyrams 35c., moterims 25c.

Sirdingai kviečia atsilankyti LSS. 162 kp. VAIDINTOJAI.

Laikė Labor Day parodos 6 žmonės taip apsirgo nuo saulės karščio, kad reikėjo nuvežti ligonbutin.

Ant Dudley st. gatvėkaris suvažinėjo policmaną Mulinsą.

Roxburyje nupulė nuo Hotel Comfort stogo 8 metų mergaitė, Katarina Komivan vardu, ir ant vietos užsimušė.

PARSIDUODA FORNICIAL. Keturiems rūmams, vieni metal vartojami. Taipgi gerai užlaikomi. Išvaizduojam į kita miestą. Galima pamatyti bile kada.

J. Galiakas. Boston, Mass. Ant 4-ty lubų.

PASIRANDAVOJA DUONKEPĖ. Su visais įtaisymais, pečiiais ir rakandais. Biznis įdirbtas. Kas nori gali ir pirkti. Platesnių žinių klauskit pas:

CH. KRAUSE, 91 Bolton st., So. Boston, Mass.

LIETUVYS FOTOGRAFS

Traukiu Paveikslus bile kokių laikų ir visados gerai padarau. Reikalui esant Kreipkitės pas mane.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Valgykla So. Bostone.

Mūsų Valgykloje-restoracijoje galiu gauti skaniausius ir sveikiausius valgius angliška ir lietuviška su-taisytus. Iš lietuviškų valgių turime: blynų, virtinių, lietuviškų sriubų ir kitokių gardesnių. Valgantie restoranuose lietuvių atiteiktie persitiktir ir nusipirkt valgo tikietus, kuriuos mes parduodam \$4.00 vertės tikiet už \$3.50 ir \$3.50 vertės už \$3.00. Taipgi laikome cigarių, cigarečių, šalto toniko, maxės ir t.t. (40)

S. REINARD, 204 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Skandėjimai Strėnose

ir šonuose greitai prašalinami vartojant

Severa's Gothard Oil.

[Severa's Gothard Oil Alije]

Jis yra rekomenduojamas lokaliom vartojimui prie

reumatizmo, neuralgijos, išsinarinimo, pasizeidimo, ištisinio, ištisinio, gyslių, sustingusių sąnarių ir raumenų, mėšlungio, skaudėjimo ir gelimo.

Linimentas ištirto gerumo. 25 ir 50 c.

Severa's preparacijos visur parduodama, pas visus aptiekininkus. Žinėk, kad butų Severa's, neimk kitokių. Jei jus aptiekininkas neturi, tai kreipkitės tiesiog pas

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Lietuviai Kriaučiai

Visokius Vyrams Drabužius Siuvame ant Užsakymo Išvalome, sutaisome ir išprosiname senus.

Vienintelė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gera ir gražų darbą už prieinamą kainą.

PASIDUODAM PAS MŪŠTĄ O NESIOSI IR DIAUGSIES. Todėl, kurie norit pasisidurgt gerą siutą, išvalyt arba suprostit, kreipkitės pas mus.

SOUTH BOSTON CUSTOM TAILORING CO. 278 Broadway, So. Boston, Mass.

D-RAS B. L. BERNARD

Seniausis Rusiškai-Amerikoniškas Daktaras.

GYDO VISOKIAS LIGAS, BET YPATINGAI MOTERŲ LIGAS

Ofiso valandos: (41) Nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 vakare

195 DORCHESTER ST., SO. BOSTON, MASS.

LANDŽIAUS

NAUJA APTIEKA 343 Broadway, So. Boston, Mass. Tarpe D ir E sts.

Vienatinis geriausias patarnavimas sveikatai.

Paaukiame Jusą daktarą per telefoną dykai.

Sudarome be skirtumo daktarų Receptus iš kur jie nebutų. Kainos visados žemiausios. Reikalaujant per laiškus, pasiunčiam visur per ekspresą. Visame patarnaujame atsakandai.

J. C. LANDZIUS, Aptiekorius, (LYNCH), 343 Broadway, So. Boston, Mass.

Dykai.

1,000 lietsargių vyriškų ir moteriškų Dykai kiekvienam, kuris pirs pas mane laikrodėlį, žiedą, branzalietą ar lenciuogėlį, duosiu \$2.00 vertės lietsargi dykai. Tokias dovanas duosiu nuo 14 rugpiučio iki 20 rugsėjo.

Taisome visokius laikrodzių visų šalių, taipgi sutaisom branzalietus, žiedus, lenciuogus, įdedam visokius akmenis ir įgraviruojam vardus labai pigiai. Darbas gvarantuojamas, kas negerai, pertaisom dykai. Krautuvė atvira iki 10 val. vakare. Jeiga 324 E street.

P. Ketvirtis Jewelry Co. 324 E St., So. Boston, Mass.

KNYGOS

"KELEIVIO" SPAUDOS

Amerikos "Macochas" arba kaip kn. Schmidtas supiaustė mergina Ona Aumuller. Knygėlę surinkti visi rumū kurie buvo prirodyti teisme, naudinga perskaityti kiekvienam 10c

Sielos balsai. J. B. Smeltoriaus eilės. Knyga didelė su gražiais paveikslais, popiera ir spauda graži, poezija užimanti 75c Ta pati knyga gražiais apdar. 1.00

Dievo žmogus. Labai užimantis ir naudingas papasakojimas iš darbininkų gyvenimo 15c

Delko žmogui reikia gerti ir valgyti? Parašė D-ras A. G-mus. Naudinga knyga kiekvienam 15c

Stabmeldiška Lietuva. Tos knygtės turinys šitoks: 1. Giria ir moterų vėgimas; 2. Lietuvos moterų ir vyrų šventės; 3. Lietuvių lieka velniais; 4. Paskutiniai lietuvių dievai 10c

Kurgi tas viskas nyksta? Pagal K. Kautskį parašė Z. Aleksa. Kiekvienam darbininkui, kuris nori plačiau suprasti dabartinį surėdimą reikėtų tą knygą perskaityti 10c

Šeimyniškas lietuvių gyvenimas. Jukiečiaus dainos. Jei nori žinot kaip senovės lietuvių gyvenė, tai perskaityk šią knygą. Iš jos dąsinai, kada mūsų praeiviai vogdavė sau žmonas, paskui pirkdavė, motinos parduodavo savo dukteris. Dąsinai, kad vyrai turėdavo daugelį patelių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti knyga. Su paveikslais 35c Ta pati apdaryta 50c

Nihilistai arba užmušimas caroAleksandro II. Tragedija trijose veikmėse. Gražus teatrališkas veiklas ir nelabai sunkus perstatymui. Iš viso reikalaujamos tik 28 ypatos 25c

žmogaus išsivystymas. Kaip ir iš kur atsirado ant žemės žmogus? Išsivystė iš beždionių nekuriu sakko. Bet iš kur atsirado beždionis? Yra tai klausimai, kuriuos aiškiai ir nuosekliai išriša knyga. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Ant gražio popierio, kalba legva, su daugeliu paveikslų 35c Ta pati apdaryta 50c

žemės ir žmogus. Labai pamokinan-ti knyga. Iš jos sužinosi, kaip žmogus gyvenė lietuvių senovėj, kaip jis kovojo su gamta ir kaip civilizavosi. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Su paveikslais 25c

Revolucijos giesmės. Knyga didelio formato, su gaidomis, notomis sutaisyta ant 2-jų, 3-jų ir 4-ty balsų. Lengvos mokiniui. 35c

Kaip senovės žmonės persistatydavo sau žemę. Labai žingeidus senovės filosofų daleidimai apie mūsų žemės išveidimą. Su paveikslais. 10c

Paparečio žiedas ir kitos gražios apysakos, kuriose nurodoma, kaip nekuriu žmones išsistieję ir visokius burtus ir t.t. 15c

Per skyelę ir Panelę Sv. Sasnavoje. Dvi juokingos ir kartu pamokinančios apysakos 10c

Kodėl aš netikiu? Dievą? Ar tikėjimo kritika. Parašė Iksas. Knygtė tik protingi nurodymai, paremti ant faktų. Kiekvienas geras katalikas, valnamanis privalo ją perskaityti. 20c

Materijalistiškas istorijos supratimas. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulį (vairius nuotikius, tai perskaityk šią knygą. Kalba lengva ir labai aiškus išvedimai. 90c

Mūsų padėjimas. Vaizdelis iš gyvenimo. Parašytas pagal naujausius atsitikimus. 10c

Davatyk gadzinkos. Padidinta ir parinta 6-ta laida. Juokingų dalelių, pašiepiantį davatas ir kitus prietarus 15c

VIENTINĖ LIETUVIŠKA APTIEKA

BOSTONE IR VISOJE MASS. VALSTIJOJE.

Gyduolių galite gauti kokios tik pasulyj vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gyduolės:

Nuo Reumatizmo \$1.00. Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų 75c. Nuo kosulio, gripo ir slogos \$1.00. Kraujo Valytojas \$1.00. Nuo saulės nudegimo 50c. Bobro laisai \$1.00. Nuo suirimo Nervų \$1.00. Vaikų ramintojas 25c. Nuo viduriavimo 20 centų. Nuo viduriavimo suaugusiems 50c. Nuo viduriavimo maziems 25c. Gydanis motis nuo pūky 50c. Nuo prakaitavimo kojų 25c. Mostis ir skyčiai nuo niežų ir parkų \$1.00. Gyduolės dėl pataisymo apetito \$1.00. Gyduolės dėl suvalinimo vidurių 50 c. Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo \$1.00. Gyduolės nuo vistikų (corna) 15, 20 ir 25c. Piles dėl Kepenų ir Inkstų 75 c. Protkos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25c. Gumas nuo dantų gelimo 10c. Tikra Lietuviška Trejanka 25c. Visokie kvepianti muilai 10, 15 ir 25c. Perfumos visokių gėlių 25, 50, 75, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių pasilaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų

Gyduolių galite reikaut ir per laiškus, o mes prisisišime jum ekspresu.

Visokiam reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS 226 BROADWAY, KAMPAS C STR. SO. BOSTON, MASS.

Anarchizmas. Pagal Proudono

alo parašė d-ras Elsbacher, vėdė Briedžių Karaliukas 15c

Legaliski žmogudžiai. Trijų akų tragedija, paimta iš revoliucijos laikų 10c

Kur mūsų botiai gyvenė. Tai yra tikrinėjimas, kur buvo pirmutinė žmonių lopsinė. Knyga naudinga ir pamokanti. Parašyta Z. Aleksa, kuris daug darbo pašventė tiriant lietuvių praeities 25c

Džian Baubos Spytčiai ir kitos fono. Daugiau juokų negu salinuo alaus. Jei nori gardžiai pasijuokt, tad apsipirk tą knygą 25c

Alkoholis ir kudikiai. Kas yra alkoholis, kaip jis veikia, būtinai turėtų perskaityti šią knygą. 10c

Byla Detroit'io Katalikų su Socialistais. Knygėlė atspaudinta vieno tirdinėjimas kaip vienos faip ir kitos pūšės, todėl bešalikai parodo ant kiek išauklėtas pas mus lietuvis. Naudinga perskaityti lygiai katalikui kaip ir socialistui. Su paveikslais. 25c

Lengvas budas išmokyti angliškai 20 knygų sutaisyta taip lengviau ir antprantam, kad kiekvienas gali išmokti greitai kalbėti angliškai, turintis tik bent kiek gėl lietuvišką skaitytį. Joje telkta netik atskleidžiam, bet ištisi sakiniai, pasilabėjimai dabar įjeikant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, kur daktaras, pas barzdaskuti, pas mūvėją ir t.t. Su fonetišku ištarimu ir gramatika 25c

Lytiškos ligos. Labai naudinga knyga apsispausėjimui nuo lytiškų ligų. Parašė D-ras F. Matulaitis 15c

Amžinos dainos. Yra tai geriausia Jovaro dainų rinkinys. Ant gražio popierio ir graži snauda 15c

Amerikoniškos Vestuvės. Dviejų akų komedija, paaukiama amerikiečių lietuvių vestuvėms. Juokinga ir lengva perstatymui 10c

Tabakas ir kaip jis žmonėms kenkia ir t.t. 15c

"O. S. S." arba Šilubinė iškilmė. Tai vieno akto farsas, juokingas ir gerai perstatymui 10c

Naujausios ir visokios dainos. Įvairių autorių, naujų ir senų, rankius gražiausių dainų 50c

Popas ir velniais. Toje knygtėje telpa labai graži apysaka "Adomas" ir Jieva" ir kiti dalykai. Pilna juokų ir nuliudimio 10c